

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ నెవ్వెంబరు నెల 19-వ తేది బుధవారము
ఈ పత్రికలో వాడుక పదాలు, భాషాపదాలు, శుద్ధ పదాలు.

No. 148

సంచిక ౧౪౮

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

పునరుజ్జీవము

చక్కని డబ్బీలో నవాసీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియంటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశక్తిని పొందినది. మాయమందుగాదు. నకలుమందులవలన మోసముగలుగును. కంచభాషచీటిని చూచుకొనిన మోసముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన బేతమునందంతటా పరిచినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

చదివి చూడుడు.

ఇప్పుడే వెలువడినది.

బుద్ధి సాగర విజయము 0-12-0

(బదు అంకముల నాటకము)

గంగాబాయి, నూర్జుఖి, చిత్రభారతి, దశావధానరాధామాల గ్రంథకర్తలు. శ్రీ పల్లె వేదవేదాచార్యులు విరచితము. "నా సాధ్యమైనంతవరకు తమ నాటకమును ప్రదర్శించాలి" అని ఆ ప్రనాటక రంగస్థానం లను శ్రీ నర్తకి వారాజరావుగారిచే యిచ్చి పొందుకొనినది. రోషవారా గ్రంథకర్తలగు శ్రీ కొత్తూరు సుబ్బారావుగారి విఠల కీర్తన చూచియున్నది. కర్తలకు మంచి కమిషన్ యివ్వబడును.

పి. వి. రమణయ్య అండు ఫా. గుంటూరు.

MONEY Making Book.
"Key to fortune" (in Press.)
Sent FREE on request agents, and supplies of Patent medicines, books, Watches, Clocks etc., at cheapest rates.
Apply to Pearl & Co
Victoria Gardens, Bombay.

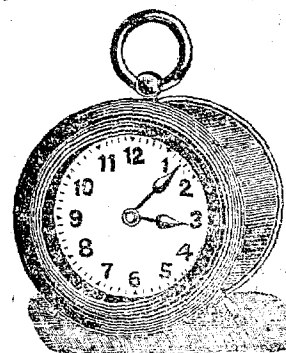
వెల్లింగ్టన్ సినిమా

15-9-23 నారము నుండి 21-9-23 తేది శుక్రవారము వరకు
నారము, అదివారము లందు మాటిని ౪ గంటలు ౩-15 గంటలకు చూడును.

స్టారమి సీరియల్-విరల్ విందు

అను అద్భుత ప్రదర్శనము చూప బడును.

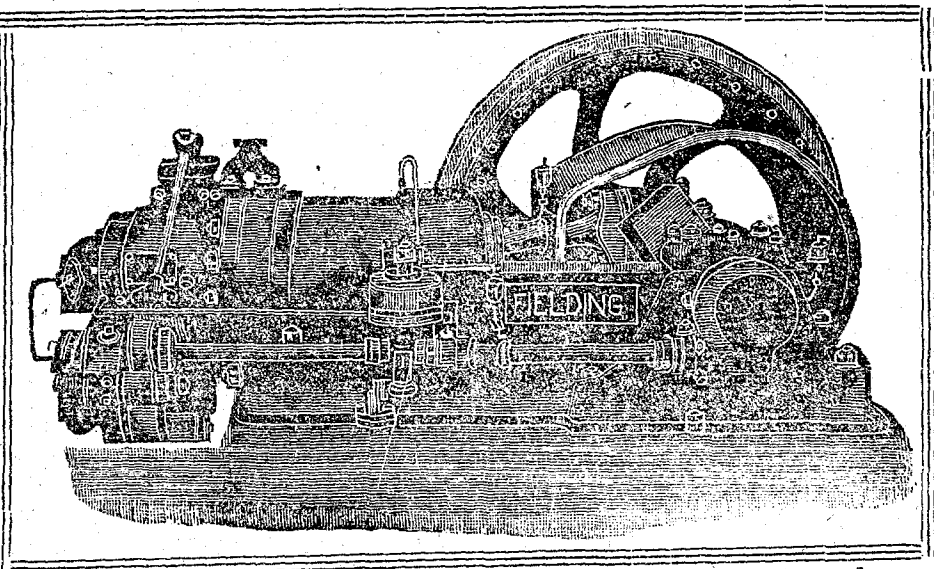
చార్లెస్ హార్విన్ అను సుప్రసిద్ధుడు అద్భుత వ్యూహ అమెరికా దేశమున అంతటను సుప్రసిద్ధి చెందియున్నది. భయంకరము, ప్రేమ, చమత్కార, సాహసము మొదలగునవి గల ప్రదర్శనము. మెదటి భాగము చూపబడును. యూనివర్సల్ మిజ్టర్, అండు గా మాంట్ ప్రాఫీట్ అనునవి కూడ ప్రదర్శన బడును.

జి. ర. సి.
బి. టైమ్స్

వా కలకునుకలై తత్కాలము ఆగ్రయము పొందును.
గి. రి. బు. ద. రు. తిరువల్లిక్కేళి ను జూను.

ప్రసిద్ధికెక్కిన ప్లింగు శెమిడిశల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రిమోరమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నప్పటికే అమోఘము నున్నవి. అన్ని సమయముల స్టాక్లో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేరను లాభమును పొందవచ్చును. విల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి సరస మయిన ధరలకు దొరుకును అలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

586

సోల్ యేజంట్లు:—డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

12, తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

యూనిక్ ఆఫ్ఫీసర్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు:—2 & 3 లాల్ బజారునీధి, కలకత్తా

978

ఉత్తర మద్రాసు రాజధానికి బ్రాంచి ఆఫీసు:— మచిలీపట్నము.

దక్షిణ మద్రాసు రాజధానికి బ్రాంచి ఆఫీసు—20 సుకురామ శెట్టిపీఠి, బార్ని టౌన్, మద్రాసు
వి. కుప్పస్వామి అయ్యర్, ఆర్. నైజింగు ఇన్స్పెక్టరు, మద్రాసు.

స్వాధీనతాగములైన బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టరులచే నిర్వహింపబడి, ఎక్కువ లాభములను పొందుచున్న హిందూజీయ
ఫీమాకంపెనీ యిది యొక్కటియే. ఆంధ్రులు వాటాదారులుగా నుడుతుంటే వారికి మంచి పలుకుబడి గలదు.

ఇతర ఫీమా కంపెనీలకంటె మిక్కిలి త్వరగా ఆయావోట్లలో నుడు డైరెక్టరులచే ఫీమా మొత్తము సకాలమున
పెల్లింపబడును. కడపటి సంవత్సరము లెఖనుగుంచి కార్యదర్శిగారు యిట్లు తెలిపియున్నారు.

అనేకులు ఈ కంపెనీలో ఫీమా చేసికొని యున్నారు దత్తమండలములలోను చిత్తూరు జిల్లాలోను, మద్రాసు పట్టణము
నందును, ఆంధ్రప్రదేశ్ ముందు అంతటను జిల్లా ఏజంట్లు కావలెను.

ఫీమా చేయుచుకొనుటకు యిష్టము గలవారును, ఏజంట్లును ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

డాక్టరు బి. పట్టాభిసేతారామయ్య గారు, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. లోకల్ డైరెక్టరు, మచిలీపట్నము.

లేక,

ఎమ్. విత్తల్ రావు నాయుడుగారు దక్షిణహిందూజీయమునకు కార్యదర్శి, కాంపు గవర్నర్ పేట, బెజవాడ

THE BUSINESS DIRECTORY

OF INDIA, BURMA & CEYLON

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters and Importers, Firms, Factories, Mills, Manufacturers, Merchants and Industries of the principal Cities,

Ports & Towns of India, Burma & Ceylon.

Price Rs. 10-0-0 per Copy Net.

TESTIMONIALS.

Jam e-Jamshed, Bombay.

Within the eight hundred and odd closely printed pages of the book is a mass of useful information relating to the chief cities of India that ought to satisfy the requirements of the most exacting business houses. The information is classified and arranged according to the cities alphabetically that relating to the Presidency towns of Bombay, Madras, Calcutta and Colombo being almost complete and authoritative. A brief but interesting introductory note precedes the information given about each town or place of commercial importance, a feature that adds considerably to the usefulness of the Directory. We can recommend the book to business houses in search of an up-to-date all-India Directory at a price which is by no means prohibitive.

Ceylon Daily News, Colombo.

A new Directory has been issued by the Kanara Press of Madras which will be a useful addition to the libraries of business houses in India, Burma, and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct and the volume serviceably bound.

Ceylon Observer, Colombo.

We have received a copy of the Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 from the Kanara Press, Madras. It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places in the above mentioned countries. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Hindu, Madras

The Business Directory, prepared by the Business Directory Co., "Kanara Press Buildings," Madras, is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses

in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of foreign Banks and Firms such as those in Buenos Ayres, Cape Town, Soerabaya, Darban, Kobe, Penang, Shanghai, Singapore, Sydney and names of Firms in U. S. A. and Germany interested in trade with India are also given.

The Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

Editor, The British Printer, London.

You are to be congratulated upon the success of this very substantial volume.

Madras Mail.

We have received from the Kanara Press, Madras a copy of the Business Directory of India, Burma and Ceylon for the current year. It is a well-got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. Prefixed to the volume is much valuable information regarding business abbreviations, weights and measures, Indian Customs duties, etc. A short descriptive account of the principal cities of India is also included and altogether the publication should prove of great use to merchant and tradesmen on the look-out for improving their business.

BUSINESS DIRECTORY COY.,

15, Angappa Naick Street, MADRAS.

సంస్కృత గ్రంథములు — తెనుగులిపి

అమరకోశము మూలము.	అంశము.	ఆంధ్రనిఘంటురాయము — ఆంధ్రవాసునంగ్రహం,	అంశము.
భాషాంతరీకరణములు అది చిన్న పైజా అట్టలందు	౦ ౮ ౦	ఆంధ్రవాసు శేషము, సాంబనిఘంటువు) కాలిగో	౦ ౨ ౦
మొదటకాండము మూలము 16 పట. కిత్రునులందు	౦ ౦ ౦	అట్టలందు	౦ ౧౨ ౦
స్తోత్రార్థము 1 వ. భాగము కిత్రునులందు	౦ ౧౨ ౦	రామదాసుచరిత్రము	౦ ౦ ౦
దీటో 2 వ. భాగము	౦ ౧౨ ౦	దీటో	౦ ౨ ౦
దీటో 3 వ. భాగము	౦ ౧౨ ౦	కృష్ణసాహిత్యము — మూలముమూలము	౦ ౨ ౦
కీర్తనగీతికము — మూలముమూలము, చిన్న పైజా	౦ ౬ ౦	చాలరామాయణము దీటో	౦ ౩ ౦
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రము, చిన్న పైజా	౦ ౩ ౦	ఇందర	౦ ౮ ౦
దీటో	౦ ౧ ౦	కావ్యములు	౦ ౮ ౦
		శ్రీశేంకటాద్రిస్వామి కీర్తనలు	౦ ౮ ౦

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రాలయము, మదరాసు.

నాభా పోరాటము

గురుద్వారములోని అకాలీలంద రెస్ట్రెక్షన్లను

లాహోరు సెప్టెం 17:—గ్రంథకసంఘ కార్య వ్యాపార కార్యమును శిశోవసి అకాలీదళమున కిదియ కార్యమును అతల రజల్లాను రంజిత్ సింగుగారు ప్రార్థనలను జరిపియుచుండగా రెస్ట్రెక్షన్లుబడిరియు ఆసభలో 184 మంది శిష్యులుగూడ నరెస్ట్రెక్షన్లుబడిరియు ప్రబంధకసంఘమువారు ప్రకటించిరి.

జెయిటునునందలి వివరములు

షిల్లీ సెప్టె 17:—జెయిటునునందు అకాలీలకును సైనికులకును గలిగిన వివాదమును గురించి ఈక్రిందివివరముల దెలిసెను. నాభాసంస్థానమునందు చాలకర్తవ్యముల నుండియు రాజకీయ విషయముల నీపేధింపబడెను. మహారాజా మీరాసింగు కాలమున ఈయంత్రయ్య పుట్టెను. మహారాజా రిపుదమన సింగుగూడ దానిని దృఢపరచెను. ప్రస్తుత కరిపాలకుడు ఇటీవల దానిని తిరిగి ధృవపరచి ప్రకటించెను. జెయిటాయందు జరుపబడిన దివాను రాజకీయసంబంధ మైనదని పోటీ నునుబట్టి తెలియుచున్నది. అందుచే నధికారులు, ఇతర ప్రదేశ మాలనందీరచ్చువారి నీదివానునందు శేపియతుండ నొసర్చుటకు ప్రయత్నముల నొనర్చిరి ఏ వానును జరుపుచున్న కొలదిమందియు తెలుపలి సహాయముకొరకు కొంతసేపు సరిష్ఠించి తిరువారీ కొంతసేపు రాజకీయోపశ్చాసముల గావించి తుదకు మతప్రసంగములలో నుండిరి. వారిలో సైనికులు ఎట్టికోక గ్రహమును పుచ్చుకొనలేదు వారి కెట్టిసవైలును కేరతుంతు నరికట్టబడెను. ఇప్పుడు వచ్చి నప్పుడు తమ ఇండ్లకు పోవచ్చు నని దివానునందు నున్నవారికి తెలుపబడెను. గతనారాత్యమున వివిధప్రదేశములనుండి అకాలీలు జెయిటాను వచ్చిరి. వీరందరను స్వేమననుండే చెల్లాచెడు చేయబడిరి. సానికాధికారియు సర్దారు గురుదయ్యాసింగు యంత్రువ్వ ననుసరించి మరికొంద రరెస్ట్రెక్షన్లు చేయబడిరి సీకినిహిహి: ది, కృకవార ముదయును కింబలకు 100 అకాలీలు లాటిలను పుచ్చుకొని రైల్వేస్టేషనునందు దిగిరి. వీరు రెండుభాగములుగా మారిరి. వీరిలో నొకభాగమువారు దివాను చుట్టును కాపలా యున్న సైనికులవైపునకు పోయి దివానునందు ప్రవేశించుటకు యత్నింపవలెనియు, ఈలోపుగా రెండోభాగము వారు పటాలముల ప్రక్కగుండా ముందుకుజని గురుద్వారమును ప్రవేశింపవలెననియు వారేర్పరుచుకొనిరి. ఆసందర్భము: సంస్థానసైనికులతో గలిగిన సంఘర్షణము నందు సైనికులలో నల్లురకు చెల్లుకరి లెను. 16 గురు అకాలీలరెస్ట్రెక్షన్లు చేయబడిరి. తరువాత గురుద్వారమునందలి అకాలీలు కొందరు తీవ్రమగు రాజకీయోపశ్చాసములొసర్చి అచ్చటకాపలామున్న పోలీసులను బెడరించిరి. అందుపై దివానునందును గురుద్వారమునందును గల అకాలీలందరిని అరెస్టు చేయవలెనని సర్దారు సాహెబులు ఉత్తర్వుకేసెను. ఆతనినూచనల ననుసరించి గ్రంథసాహెబున కెట్టి అగౌరవమును నొసర్చుటంద అయిదురు సయికులచే అకాలీల చేతులనుండి దీక్షకొని సకలగౌరవములతోడను ధర్మశాలకు గొనిపోబడెను.

ఈవిధముగా గ్రంథపతనమునకు తాత్కాలికముగ నభ్యంతరము గలిగెను తిరిగిదానిని నిరంతరము చదువుచుండుట: కేర్పాటు లొనర్చబడెను. జెయిటాయందు దివుడు అకాలీ రెవ్యరను లేదు. (ఆ. వె)

ఆశ్చర్యము! పరితౌరము! 977

మీ భవిష్యత్తు

ను గురించి 5 ప్రశ్నలను వ్రాసి కవరులో పెట్టి, అంటించి, నీలుచేసి పంపినచో కవరు విప్పకయే కర్రవై కాచిని సహాయమున మీ ప్రశ్నలకు సరియైన జవాబులు వ్రాసిపంపబడును. మీ కవరుకూడ పరితౌరము మీకు పంపివేయబడును. ప్రశ్న వ్రాయు కాలమును పంపువారి విలాసమున్న కవరుచేన వ్రాయవలెను. బంగారు మెడల్లును అనేకయోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నాము.

5 ప్రశ్నలకు చార్జీ 1-0-0

వి. పి. చార్జీ 0-4-0

అడ్రెస్:— ప్రొఫెసర్ సేఖర్, మెన్సుగిట్టు, ఏలూరు.

భారతి సంచిక

శ్రీమయిలవరంహాలు, బెజవాడ.

- 1. గోవర్ధనగిరి
17 వ సెప్టెంబరు మొదలు 24 వ తేదీ వరకు
 - 2. శ్రీకృష్ణలీల
సెప్టెంబరు 25 వ మొదల 2 వ అక్టోబరు వరకు
 - 3. శ్రీకృష్ణజననం
అక్టోబరు 3 వ మొదలు 10 వ తేదీ వరకు
 - 4. కంసవధ
11 వ తేదీ మొదలు 18 వ తేదీ వరకు.
- 141 ఎ. జి. మొదలియారు మేనేజరు,

భారతి

సంచిక మాసపత్రిక

2 వ సంపుటము. 1 వ సంచిక తయారగుచున్నది.
విశేషము లేమి?

“జీవస్మృతి” అను మాసపత్రికను (సంపుటము) ప్రకటింపబడును. ముప్పది మాసములను చిత్రపటములు ప్రకటింపబడును.

కృత్రిక లో

130 పుటలు, రెండు త్రివర్ణచిత్రపటములు, 50 మొదలు 50 కంట సాధారణ చిత్రపటములు నుండును.

రంగు చందా రు 7-8-0 అర్ధం. నల్ల చందా రు 4-0-0 చందాదారు లభిస్తున్నదియనికొనియు “భారతి” సర్వోత్తమ భంగి విచిత్రముల ప్రకటింపబడును. భాషాభిమానలారా! త్వర పడి చందాదారులగుడు.

339 మాసేజరు, “భారతి”, మచిలీపట్నము.

రెనె వైలెట్ రేజెనిరేట్లు

త్వరపడుడు! ఏవిధమైన బాధ యిప్పుడు పడ నక్కరలేదు. గొప్ప క్రొత్తతీతాస్త్రజ్ఞులచే కనిపెట్ట బడిన అద్భుతమైన విశ్వచ్ఛక్తి యంత్రము. ఏ బౌద్ధ ధర్మపుచ్చుకొనకుండనే అన్ని జబ్బులును కుదురును డాక్టరుయొక్క ఆవశ్యకతకూడ నవసరము లేకనే మీకు సుఖముగా శరీరమును కాపాడుకొన గలరు. అన్నివిధములైన నొప్పులు, పోటులు, మాయం త్రపు పిడిన పట్టించినంతనే తొలగును. అది మంత్ర విద్యవలె పనిచేయును. వేలకొలది జనము దీనివలన బాగుపడిరి.

ఈ యంత్రవిశిష్టతయందు మేముపోందినవారు, 20-వ తేదీ గురువారము మొదలు 25-వ తేదీ మంగళవారమువరకు చెన్నపురియందు వుండురు. ఉదయం 10-30 గంటల మొదలు 12-30 గంటల వరకును, సాయం కాలము 3 గంటల మొదలు 5 గంటలవరకును, ఉఫీసునందు ఉండురు.

వి. హెల్మల్ట్ ఆండు కోల్రిమిలెడ్, 979 మద్రాసు రాజధానికి వశెట్టు. 9, 10 సెకండులైన చీఫ్, మద్రాసు.

సత్య వత్స పాఖ్యానము

ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము. ఇయ్యది స్వపుస్తకమాహాత్మ్య కథను ఆధారముగాగొని వ్రాయబడిన శ్రోతకావ్యము లలిత మగునైతి. భారతీయగు కవిత్వభార. పండితులు మెచ్చుకొన్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టిపేట, మదరాసు.

భారతదేశపు లాంకపైరు

భద్రుప్రచురణసంఘ ప్రకటనము నెం 24

మద్రాసు ‘హిందూ’ ఆగస్టు 28 వ తేదీ కృత్రిక లో అందను ప్రత్యేకవిశేషం కలిగిన వాతావరణం ప్రచురించిన అందిట్లుగలదు:—

‘లాంకపైరు’ దూదివర్ణము విశుద్ధముగా కనిపించునట్లు విల్లులు కొలది విల్లులు కొలదికాలమే పనిచేయు చుండుటకు, అచటనుండి ఇదియొకడు ఇతర ప్రాచ్యదేశములకును ఎగుమతి చేయు టట్లు యంత్రముల సంఖ్య బాడ (బిటి) కార్మికులకు చాల భయపడకముగ నుండు చిన్నము లనేకములు గానించుచున్నది.

“టట్ల యంత్రములు తయారుచేయుచున్న కంపెనీ లనేకములు గొప్పగొప్ప లాభములను పండిపెట్టి కార్మిక ప్రబోధమును గలగజేసిరి. ఇందులకు వారు భవిష్యత్కాలమునకు ముప్పు వాటిల్లు నని తలంచిరి. బిటి కార్మికులను ఇండియాకు పట్టి, వాళ్ళ భారతీయులను కూర్చో దీసికొని, అంతముల దయారజేసి యొక్కవ లాభము గణించుచు నని తలంచి టట్లు వారు కనుగొనిరి.

“ఇందులకు (బిటి) కార్మిక కార్యకర్తలకు చాలలవరము గల్గును. భారతదేశమును కొల్లగొట్టు నద్వైతమును ఎత్తుకొన చేయుటకుల భారతదేశమునకు మంచి ఏమియును చేపూరదని వారి యభిప్రాయము.

కాని ఆ కృత్రిక 28 వ తేదీ సంచికలో లాంకపైరుకు మంచి అనుకూలముగా భవిష్యత్తు గలదని వెల్లడుచు కొక రేతి వార్త ప్రకటింపబడెను. అందిట్లుగలదు:—

“వ్యవసాయ కార్యకర్తలకు సంపూర్ణముగా భక్ష్యపైడి మంచితోటానుండి దెబ్బ చేసిన (కలకల) వలె లాంకపైరు సరకు తెప్పించుకొందురు. పెద్దపెద్దఅర్థ వచ్చును.

అతంతివార్త చివరకు ఇట్టిదందలవలన నిరాశులైన వా లకు కొంచెము లేకపెట్టుట దుర్వేషంబునైనను చెప్పసాగెదము గాదని తెలుపుచున్నది.

ఈదేశము విల్లులలో తయారుపెట్టుట కొట్లకొలది 45 దు చేయునది భర్తగాక పడియుండగా ఈదేశము విశేషత్రు ములై ప్రావీణములగునది చెప్పబడు (ప్రపంచమునందలి దేశముల కీదేశమును స్వా యేమియును దెలియ ననకుల యను, ఇందులకు జనసామాన్యమును నిందించి లాభములేను. ఎండ్రఅయినను సరే బీదవారు చదువురాని మాధులు కండ్లయెట్లు తెచ్చినది కొందురు. ఈదేశములోని విల్లులు వ్యవసాయదర్శములలో పాల్గొన్నయెడల, విశేషత్రుము యెంతకాలము క్రిందనో రాకుండ యుండెడిది. వారు యప్పుడు వచ్చిన కష్టములలో బడకుండ అంతగాక పోయిన కొంతవర లైనను తప్పించుకొని యుండెడివారు.

భారతదేశములో విల్లులందెంతగడ్డ తయారగుచున్నదో అంత చేమగ్గులుమీద గాడ తయారగుచున్నట్లు నిజము. భారతదేశములోనే మగ్గులుపై విశేషము నుండుకొని భర్త గురువునో విల్లులు అజమానముల దెలియకపోలేదు. వారు ఆనా య సమై అంతయును విశేషయులకే నడక చేసిరి. అందుకు కారణము సన్నరకపునావాపరములలో లాభములేననియో, యేవో కారణము వెలుపరచుచును.

ఒక విద్యావంతుడగు నవోరాష్ట్ర ఆర్యవహాళముగా భారతదేశపువిల్లులను కేయుటలో స్వాభావికము గలవాడై, ఇండియావిల్లుల్యాపరములగునొక టేపింగుయ కెండున్నతేటలను మాట్లాడుచు. ఆయన సుపసిద్ధులగు విల్లులనే పరీక్షించెను. ఎందును తప్పుగాన్నిచేసేదొ కొన్ని విల్లులు చేసేకాండ కమ్మునూలులో నుండి స్టాండింగు కెంబరునూలు వచ్చుటలాకున కనుగొనెను. 840 గజములు దేవలసిన నూలుటట్లు నూరు కెండునూరు అంత కెట్టుగూడ తక్కువగుచుండెను. దిండునూరుదేవలసిన కట్టులను బట్టి రతని బాచుకొను వానికి మోగము గానించును ఇంతియగాక విల్లులలో చేరిత పరికరాని నూలు యాచేమగ్గును సేతగా. ప్రభు యట్టుయన్నారని యాచదువుకొన్న నేతిగాడు వెల్లునున్నాడు. ఇందులకు ఈదేశములోని విల్లులు నూలును మోసముచేసి ఆ ముప్పు కృత్రికను గొల్పివుచ్చును. కావున విశేషపు నూలు కొంచెము ప్రజామైనను తెప్పించుకొనుచున్నాడు అదియే వరకు చాక యైనది అది. నది యై క పాడ వుండు గట్టిగ నుండునని నేతగానికి దెలియును.

ఈదేశపువిల్లుల స్థానే కుద్దగడ్డ కొంతకాల కాలము చివయెడల వారింకను ఆకమింప నులిన తెల్లముతో గలను ఇచ్చునో స్టాండర్డు నూలు తయారుచేసి విశేషముల నుండి లక్షల కొలది రూపులను వెచ్చించి తెప్పించు కట్టువారము నున్నగు దస్తవులనేల తయారు చేయవారు? కట్టుయంత్రములకు వారము ఖరీదు చాల వెక్కువగు నుండును కాని యిచట విల్లుల కేరమును ఇచ్చినదస్తవుల తయారు చేయటంపై టట్లు మారు దొంగదస్త్ర ఏవో కొన్ని విల్లులు, కట్టువారములు చిన్న చిన్న ఉండలు తయారు చేయ మొదలుపెట్టెను గాని ఆవస్తువుల నాణ్యమును బట్టియే విజయ నుండెను.

ఏకొలదిమంది విల్లులు అజమాను లైనను ఏమాత్రము వ్యవసాయ కర్మమునందు భారతదేశము దూర, యిచట సరక రములు సాధ్యమైనంతవరకు తీవరముగింప నశ్యయించుకొనిన వారీయధికర తయారు చేయుచు కొత్త ఉపయోగమును విషే ధించునెడల దేశవిల్లులు పరిశ్రమను క్షీంతులకు చాలలాని కార్మికుండును. విశేషపు విల్లులవచ్చి వారి హక్కుల వరహంబుటకు పూర్వము వారు తమ యెల్లుచక్క పెట్టుకొనుట కనగా కను కచ్చిచిది.

కమలరాటము

పైచేగుతో రాటమును తయారుచేయు కలకత్తా లో నేని యొకటి యామధ్య కమలరాటము నెం రి అని యొకరాటు ముగ నూర్చి ప్రకటించెయ్యుండెను. అది యొకపాతేయనో ఉపయోగము తమకుండునో విచారణచేయుటచేను. ఆరాటును గంటకు 7 తలములములును తయారుచేయునది ప్రకటనలో వెలుపరచెను. రతులగంభ్య వెలుపరచెను. దానివిషయమై కొంత లసికదతయ పూర్తిక వెలుపరచెను. నూలు తయారుచేయుచు రతులగంభ్య 6 అయినయెడల గంటకు 88 గజములముగను వారము తయారుగావలయును. ‘కమలవరకము’ ను స్వాస్థ్య ప్రకటి యవారు వివరములదెల్పి బాగుగనుండును. సామాన్యపు రాటము గంటకు 15 రతులవరకు 540 గజములములును తయారు చేయుగలను. అంతకుపైగా కడిగలరాటము యంతవరకు 35 పెట్టలేదు. మేము యాచదుమై కంపెనీవారిలో ఉత్త్రముల జరుపుచున్నాము. కొంతగూడ మునిచాచానగు పరిశ్రమ తెగకచ్చును.

నిజమగు ఆత్మసాక్షిదస్త్రము

బొంబాయినుండి యొక పార్శ్వమహాళముడు భద్రుల అర్థిక లాభములను గూర్చి మరొకని ముఖ్యవిషయములను వెల్లడుచున్నాడు. ఆయన యట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

“మాకుటుంబమునకు మేమిద్దరము భద్రకథించునట్లు పూర్వము గుడ్డభర్త మాకు వందరీయమునకు 150 రూపాయల యుండెను. భద్రు భరించుట ప్రారంభించిన పిదప మొదటి భర్తములో 100 రూపాయలై పిదప వత్సరములలో 40 రూపాయలయెడల.

ఇట్లయితర భర్తులనుగూర్చి చెప్పచు ఆయన భర్తతో నిట్లు అంగీకరించుచున్నాడు:—

ఇదివరలో నోకొండనే సాకాయి 150, 200 రూపాయలు భర్తపెట్టు చుండెడివాడను. ఇప్పుడు నిరాదంబక పీదవము గల్లుపవలన ఆభర్త పూర్తిక తప్పిపోయినది.

గడ్డల తరుకు భర్తనుగూర్చి ఆయనయట్లు చెప్పుచున్నాడు:—“బొంబాయిలో భర్తులపై యన్నది. కాని గ్రామములలోను పట్టణముల భర్తులపైలేవు.”

ఇట్టి క్రతుత్తరములకు భావార్థముగలవు. భద్రు భరించువారము మోగంకొని యామధ్య వార్తాపత్రికలలో వెల్లుచుండెడిది. వైద్యపీఠంలో దెప్పింట్లు భద్రు భరి చుట వలన పెట్టి ఆకృష్టోక విముఖ్య మునకునో దెలియకలదు.

ఈలేఖ వ్రాసిన మహాళయుడు ఆత్మ భోగముల విసర్జించి అనిలమున్న భసము యేధముగ ను పయోగించెనో, భససంపాదకలో నిలయున్న కలమును యే విధముగా జాతీయకార్యచరణకు వినియోగించినో తెలిసికొనలేదను. పార్శ్వకాతి భర్తబుద్ధికి ప్రసిద్ధికెక్కినది. ప్రాచ్యదేశములో భర్తయజేయుటకు గొప్పసంపాదన ఆకర్షలేదు. దెబ్బ యొక్క వంతుపాపించిన భర్తత్వములో దాగిద్యముండును. భద్రు వాకికి దీ కి ఆర్థికసంబంధముండరాదు. అన్నియును భారతీయములకు ఆనెకమి చేసి చేసినంతవరకు ఉత్పత్తికార్యమున చేయుచు తక్కువభర్తతో కేవలియు గనుపుచుండలయును. ఇట్టి యేర్పాటుచేయగల్గినది రాటమొక్కటియే. దానిని గూర్చి, అందరును చక్కగ నాలొచింపవలయును.

(సం) పొగన్లాల్. కే. గాంధీ,

విద్యుత్ ఆశ్రమము.

(५७६२)

సాక్షయింజును కృష్ణా పిఠ్ఠిలో తిరువూరు జరిపింపవలసియిటా కా
 తొందరగా కప్పుకొను (1) కొలదిని పొట్టెయ్యక పువూరు
 (2) పెంకల నరలికా రావూరు (3) పెంకల పాలరావు
 గును తలపుం పురి యన గ్రీకులు ప్రకాశం ప్రకటించబడినది.

ఈ దివిని వెదకగా అన్ని చక్కయింటిని నేకం యి
లాగా విధిరితాలాగా తక్కువ పాదు (గామకాపురములు 1.

మూల్యపాటి అప్పారాజుగారిమూలము పెండ్లిట్రాడు రాజుగారు,
ఈయన అవిభక్తమూలము 2. ఆప్పారాజుగారు. ఈయన పేరు,
మూలముగారు ౧౦౫ రాజుగార్లు ౧౫ కే. అప్పారాజుగారు

5. నారాయణరాజుగారి మొదట స్థాపించిన లెండింగ్ టెంక్
 పురాణానాటి తిరువూరుతాలూకా రేవులో గామనాథురక్షులు
 తేలు మ్యాస్ట్రోనాటి రామరాజుగారి దుమార్లు 5. శీతారామరాజు

6. అప్పగించబడిన గౌరవ వేతనమును, 5-6-1953 నుండి
గార్డీయన్ తల్లి అప్పున్నగాన తనకుటుంబపు సహాయకర్తగా
ముంబయిలో తీర్మానముననుకూలము రూ.550-0-0 అప్పు విడిచి
తనకుటుంబమును తీర్చుకొనుటకు ఉపయోగించుటకు అనుమతి

[illegible]

174-1.1 జననం నాక్కయంట్లు చల్ల చుట్టోంది. మిలాతా క్రియ
నకు పురుషోద్భవానామకం కనుగొనగా వచ్చియున్నాము.

యోగము కలగజూరక యెరుగకుండు దస్తావేజు రిజిస్ట్రీ కాలముందు
తాని ముఖచిత్రమును డిప్యూటీ సుబ్ కలెక్టరు ఏర్పాటు అయినది
తరువాత నీటిపానీ వీరి కలెక్టరునువలన గుర్తించునందు కలెక్టరు

మొత్తం అప్పగించిన భూమి 400 చ. ఎకర
[ఆదేశం: 4-8-1921] తేదీ: ప్రస్తుతం
(మొత్తం) [మొత్తం] [మొత్తం] [మొత్తం] [మొత్తం]

అ.పె.టు ప్రకారం నాకయింట్లు యిచ్చుటకు ఎలక్షను నిధి
యేగా నున్నాను. అన్ని విషయములలోను ఎ.పె.టు వర
కులది. దురే నాకయింట్లు ఇచ్చుటకు ఎలక్షను నిధియగును.

శ్రీమదున్నావేడు శ్రీమహా గ్రామియన్లసంఘము
చెందిన వ్యాపారస్తులందరినూ తగిన చర్యలు చేయాలని
అనుమతి కారణము వలనో ఇంతవరకు దస్తావేజు వాయిదీ

రిజిస్ట్రే చేయించియుండలేదు. సరకు Vendors ఏదైనా దుర్భరముతో ప్రవర్తించబడుచున్నారో అని ఫీటింగును చేసింది. సరకు Vendors ఇతరులకు ఎక్సరెస్టును ఈ

మౌనము అట్టిని అక్రమముగా నాక్లయింపజేసే ప్రాయశ్చిత్త సద
నము అగ్నిమేంటుకు భిక్షువుగా వినియోగపర్చుదుకదా? అట్లుగా
అన్యమౌనము అట్లు వారు చేసిన ప్రయోజనముండదు, అట్టివి

యొగములు నాగ్లయింట్లను బాధించనేరవు యెంతియైనను తా
ప్రకారము చెప్పినట్లు సదరు Vendors ఈ షేడ్యూలు అన్తి
విషయములలో ఎక్కువకైనను తగ్గినంతము చేయుటకు

పయస్వి పదేను పవస్వసున్నా పయన్నా అట్టి అశ్వాక్రాంత
ముల పొదగుచేదని ఇందు మూలకముగా హేచ్చరించును
పాఠ్యము. వికర్య పైశ్చాళులు

“కృష్ణా దిక్పిమ్మ తిరువూరు నలువిజయమ్మ యిలాకా
 పున్నరకుంట యీశాం మొఖానామమనమ్ నామమ్:—
 తూర్పు రేపూదిబొలిమేర మువ్వరం బొలిమేర మువ్వరం

పాలిమేరు కక్షిణం చీపులపాటి పాలిమేర వడమర, కొండూరు
పాలిమేర వృత్తరం, కొండూరు రెవ్నూడి పాలిమేరలు, బానానా
ఫల వృద్ధి యా 1000 లు వెయ్యి యెకరములు ఏర్పాటుచూ.

అందుచేత సర్వము యోగాంబు, పోరంబోలు, అరణ్య
ములు, సాగులొకటయిబడెదై, కంటలు, నీ దీపివల్లు, పుష్పశ్రవణ
ములు, యితః పృథ్వీమలు, గుత్తు, ఆటలు, గమలు శకయిరా యావ

స్వకృష్టమైన వాళ్ళు అధికారములున్నా, సకల కృష్ణరక్షణలు గాను మూడు వాటాలలో మూడుXల తెండునరతులు తాలూ యోజిత్రు వాళ్ళున్నా స్వంతకమతం మొరక బిణిలునవనా.

2. కృష్ణానీర్వియత తిరువూరు నలుగురినీయరు యిలాకా
 డూరు గ్రామంతాకొడూరు ప్రాప్తయితిరు మీ పయినా
 మేము చానీకొన్న నమూనీక వసానీకా దాటూ

రామమహర్షిఁగల య 1800 లు శ్రీరఘుమికి వాద్యులుః మౌనుపు,
రాధికా బా శేషమృగారి తాలావ మెరకఘామి, దక్షిణం,
దేవూరు యనైమి తాలావ బ.పదఘామి. పదమర,

ధూరుడు పేరు తాలూకు ముప్పరపల్లి వాగు, ఉత్తర,
 ధూరుడు పేరు తాలూకు భూమి, యానాద్వై ముప్పరపల్లి
 గాంధీ రహదారి గారు, మత్తల రాజు గారు మీరు

02-03-23 తేదీన విశ్రయించిన, 1/8 వంతు హక్కుగాక మా
యందు లేదువారులు ఈ 12 లు హక్కున్న సమయ
లో 1 కి రు 4—0—0 లు కేసులు గాక పట్టపులేదు

అందుకు నీ లాగున్నా, యీ భూమికి పోదవలకావలసిన
అందుకు కొత్తదన్నీటి పాత్రున్నా,
నీవరు రెండు అయిదువలల యిరు ముగ్గుల పాత్రును

జవాబు } దాను విష్ణురావు, బి. యే. బి. యల్,
4-9-20

మదరాసు కార్పొరేషను

ప్రత్యేక సమావేశము

రూ. 50,000 ఋణమును పుచ్చుకొన

నిశ్చయించుట

కార్పొరేషను ప్రత్యేక సమావేశము నిన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు కార్పొరేషను భవనమునందు జరిగెను. సర్ పిట్టి త్యాగరాయ శెట్టిగారు గ్రామనాథిప్రత్యేకము వహించిరి.

ఈ క్రిందివిషయములకు ఈ సమావేశమున రూ. 50,000 లక్షలను ఋణము పుచ్చుకొనుటకు ప్రత్యేక సమావేశము ఆహ్వానింపబడినది.

విషయము.	మొత్తము.
1. ఎలక్ట్రిక్ లైటును ఎక్కువచేయుట	2,50,000
2. క్రొత్త పాఠశాల భవనములు	1,00,000
3. రెండు మార్కెట్టులు	1,00,000
4. రెండు జంట హాంతుకాలలు	40,000
5. స్వామిశెట్టి చేరియందు మాడల్ లైన్సు	40,000

మొత్తము. 5,80,000

ఋణము అవసరమా?

సభను ప్రారంభించుచు, ఆస్తివలన ఆదాయము అధికముగ నుండుట లేదని తెలుపుటకు అధ్యక్షుడు డిల్లు చెప్పెను:—

1921 వ సంవత్సరమునకును నగరమునందు ఆస్తి పన్ను రాబడి అధికముగ నుండెను. వర్తకమును అప్పుడు ఉన్న స్థితి యందుండెను. ఇండ్లు ఒకరివద్దనుండి యింకొకరికి అతితక్కువముగ మారుచుండెను. కాని 1922 వ సంవత్సరమునుండి ఇండ్ల అద్దెలు తటాలున పడిపోయెను. కొన్ని యిండ్లకు తగ్గదల మరల అధికముగ నున్నది. పెద్దయిండ్ల కనేకవాట్లు కొనుగోలుదారులు పడిపోయెను. అద్దెను పుచ్చుకొనువారు లేక పెద్దయిండ్లు కొన్ని మూయబడియున్నవి. మన మనకొనసరైన కారము ఆదాయము సాలకు ఏబదిశేలు లభించునని తలంచుటకు వీలులేకున్నదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

వి. తిరుమలెశ్వరగారి డిల్లు చెప్పిరి:—

అనేక యువయోగకరములైన కార్యములు లండగా, తొందరపడి ప్రస్తుత మీ పనులపై ఇంత మొత్తమును వెచ్చించుట అవసరము కన్పింపకున్నది. పాఠశాలలను ఇతరులు అనేకులు నిర్వహించుచున్నారు. కార్పొరేషను పాఠశాలల వలననే నగరమునందు జరుగుచుండుట లేదు. క్రొత్తగా రెండు మార్కెట్టులను కట్టకలసిన యవసరమును కన్పింపదు. జంట హాంతుకాలములు ప్రస్తుత ముండునని చాలు. క్రొత్తవి అక్కరలేను. అవి లేకుండ ఇంతకాలము జరుగగా, ఇప్పుడేమి తొందరగలిగెను? వీధివారికి నివాసములను జూచుట అత్యవసరము. వీధివారికి ఆరోగ్య ముండవలెనన్న, వానినివాసములను ఆరోగ్యవంతములై యుండవలెను. రెండు జంట హాంతుకాలయములను కట్టించుటకు ప్రత్యేకింపబడిన రూ. 40,000 లను వీధివారి మాడల్ లైన్సుకు జేర్చవచ్చును. ప్రస్తుతము 5, 80, 000 లను పుచ్చుకొననక్కరలేదు. రూ. 2, 80, 000 లు చాలును. ఇప్పటికే మన ఋణము మూడు 135 లేక 140 లక్షల వరకును ఉన్నది. ఊరక మన ఋణములను పెంకుకొనుటవలన మనకు గలుగు ప్రతిఫల మేమియు నుండదని తిరుమలెశ్వరగారు చెప్పిరి. సి. భక్తవల్సలనాయుడుగారు తిరుమలెశ్వరగారి సుప్రార్థముగ నేకీభవించిరి.

అధ్యక్షుడు:— ఈయంకము లన్నియు ఇదివరకే కాన్సిలుచే నామోదించ బడినట్టివి.

ఎస్. వేణుగోపాల శెట్టి, టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు పాఠశాలలు మార్కెట్టులు అన్నియు అవసరమని తలచిరి. వ్యాసరావుడిగారు అత్యవసరముగ పాఠశాల భవనమును కట్టించుటని యుండెనని వరదరాజులు నాయుడుగారు చెప్పిరి.

రూ. 5,80,000 లు ఎక్కువ మొత్తము కాదనియిత, ఇదివరకే అంకము లన్నియు ఆమోదింపబడిన వగుటచే వానిపై మరల చర్చ అవసరమనియు జి. ఏ. నరేశు, టి. ఎస్. రామస్వామి అయ్యగారు గట్టి తలచిరి.

ఈ ఋణమును ప్రజా సమదాయము నుండి కన్న, ప్రభుత్వమువారి నుండియే ఏల తీసికొనరాదో కే. వ్యాసరావుగారు తెలిసికొనగోరిరి.

అధ్యక్షుడు:— ప్రభుత్వమువారి ఆధికవనని బట్టియుండును.

వ్యాస:— ఋణము నిన్నుని కార్పొరేషను ప్రభుత్వమును కొరకు కేల ప్రయత్నింపరాదు? ప్రభుత్వము వారివద్దనుండి ఋణము పుచ్చుకొనిన వడ్డీ తక్కువమగును.

అధ్య:— ప్రభుత్వమువారు కార్పొరేషనున కిచ్చు నంతటి స్థితిలో గలరని నేనాహించెదను. అయినను మీ యిష్టము వచ్చినట్లు మీ తీర్మానములను గావించవచ్చును.

వ్యాస:— అయినను మనము తీర్మాన పూర్వకముగ ప్రభుత్వమువారి నేల కొరరాదు?

అధ్య:— మొత్తమును నిర్ణయించుకొనిన పిమ్మట ఆ మొత్తమును సంపాదించుమిమము యాలోచింపవచ్చును.

ఒక యంకము వెంటడి మరయొక దానిని చర్చించిన సులభముగ పరిష్కార ములని స్వామి వేంకటాచలం శెట్టిగారు నూచించిరి.

1. ఎలక్ట్రిక్ లైటు దీపముల వ్యాప్తికై రూ. 2,50,000 లను ప్రత్యేకింపవలె నని వేంకటాచలం శెట్టిగారు రుపపాదించగా, అంగీకరింపబడినది.

పాఠశాల భవనములు

2. క్రొత్త పాఠశాల భవనములకై రూ. 1 లక్షను ప్రత్యేకింపవలెనని వేంకటాచలం శెట్టిగారు రుపపాదించిరి.

ఇతర యంకములను దిగవిడిచి సామ్యము "మాడల్ లైన్సు"పై వెచ్చించుట యుక్తమని తిరుమలెశ్వరగారు మరల కొక్కిచెప్పిరి.

వి. జి. వాసుదేవ పిళ్ళెగారు వై యభిప్రాయముతో నేకీభవించిరి.

వ్యాసారావుగారు పాఠశాల భవనముల నిర్మాణమున దృఢీకరించుచు ఇట్లు పలికిరి:— మన కార్పొరేషను పాఠశాలల నిర్వహణవిధానము సంస్కృతీకరముగ లేదు. అది సంస్కారముగ మార్పు చెందవలసియున్నది. ప్రైవేటు పాఠశాలలలో విద్యార్థులు జీతములనిత్తురు. కార్పొరేషను పాఠశాలలలో నీయనక్కరలేదు. అయినను, కార్పొరేషను పాఠశాలలందుకన్న ప్రైవేటు పాఠశాలలయందే విద్యార్థుల సంఖ్య అధికముగ నుండుట యైనది. కొలదియందీ విద్యార్థులకొసము, పసిపిల్లలకొసము వేల కొలది రూప్యములను భవనములకై తగులవేయుట దండుగగ కన్పించుచున్నది. చదువుకొనువారికి విద్యావిధానము సంస్కృతీకరముగ నుండవలెనేగాక భవనముల పటాటపముతో నిమిత్తమేమి?

అధ్య:— ఈయంకము నిదివరకే స్థానిక సంఘమును, కార్పొరేషను కాన్సిలును చర్చించి ఆమోదించియుండెను. మరల వానిని లేవనెత్తుటకు యెందులకు?

వ్యాస:— నే నెరుంగుదును. అయినను, మరల సభ్యుల యభిప్రాయము తెలిసికొనవలసినందున వారు వోటునిచ్చుటకు పూర్వము మాటలాడిన, కొంత యవకాలింపవచ్చునని నేనట్లు చేయుచుంటిని. నేనట్లు మాటలాడుటకు నా కధికారము గలదు. కార్పొరేషను పాఠశాలలందు 25 లోను మూడు నాలుకైన వేలరుంది విద్యార్థులు మాత్రమే యుండురు.

హార్టుగారు (ఇన్స్పెక్టరు) లేదు, 7000 మంది గలరు.

వ్యాస:— నగరమునందలి ప్రాథమిక పాఠశాల లన్నిటిలోను 40,000 మంది యుండె, కార్పొరేషనునందు 7,000 మంది మాత్రమే యుండుట ఎంత చోద్యముగ నున్నదో చూడుడు.

హార్టు:— నగరమునందు చదువుకొనువారు 40,000 మంది కాదు. 80,000 మంది మాత్రమే.

వ్యాస:— అయిన నేమి? తక్కువమంది కార్పొరేషను పాఠశాలలకు బోవుచున్నారు. కార్పొరేషను పాఠశాలల నిర్వహణము మారినగాని భవనములకై సామ్యము వెచ్చింపవసరములేదు.

జి. ఏ. నరే:— కార్పొరేషను పాఠశాలలందు విద్యార్థుల సంఖ్య తక్కువగ నుండెనని వ్యాసారావుగారు ఆక్షేపించిరి. కార్పొరేషను పాఠశాలలకు జీతముల నీరుజాలని వీధివిద్యార్థులు మాత్రమే వెళుదురు. వారి సంఖ్య తక్కువగ నుండవచ్చును. జీతమునీయగలవారు ప్రైవేటు పాఠశాలలకు బోవుదురు. అది యవకాలముగాదు. బోధకు ఉపాధ్యాయునివద్ద ఎంత తక్కువ మందియున్న, అంతదాగుగ విద్యగలుగుట వీలుండును. ఎక్కువ మందియుండిన విద్య బాగుగ నుండదు. విద్యార్థుల సంఖ్యనుబట్టి విధానమును ఆక్షేపించుటకు వీలులేదు. వీధిపిల్లల తగు గుడిచెలలో, అనారోగ్యమును నివాసములలో దినమంతయు నుండి కప్పవకుటకన్న, కొన్ని గంటలకాలము కార్పొరేషను పాఠశాలలకు బోయి విద్యను, మంచిదో కాదో, అమాత్రమైనను నేర్చుకొనిన

వారికి గ్రాయుటకు చదువుకునే నను వచ్చినచాలును. కార్పొరేషను పాఠశాలల సంఖ్యను హెచ్చించుకొనిన నగరమునందు నిర్బంధించిత ప్రారంభ విద్యావిధానమును ప్రవేశపెట్టుటకు వసతిగలుగు నని నరేశును గారు చెప్పిరి.

ప్రస్తుత విలక్షితో ఎన్ని భవనములను కట్టించదలచిరని శివప్రకాశం మొదల్యారుగా రడిగిరి.

టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు

శివప్రకాశ:— అద్దెలు నయమైనవని అధ్యక్షుడు చెప్పెను గదా! క్రొత్తగా భవనములను కట్టించుటకన్న నయముగా నగు అద్దెయిండ్ల నేలపుచ్చుకొనరాదు?

టి. వరద:— ప్రస్తుతము నుమారు 5 పాఠశాలలు అద్దెయిండ్లలోనున్నవి. కాని అవి పాఠశాలలందుటకు యోగ్యముగ లేవు. కాపురములుండుటకు ఇండ్లు ఎన్నియైనను అద్దెకు దొరకునుగాని పాఠశాలలకు తగినట్టివి దొరకుటకు వచ్చును. ఎండలో పలికాకుండునట్టియు వాడచినుటలు లోపలికిరాకుండునట్టియు గాలిదారాళముగ వచ్చునట్టియు ఇండ్లు మన పాఠశాలలకు గావలెనను. పలుమారు ఇంటి యజమానులు అద్దెలను హెచ్చించురు. పాఠశాలను లేవదీయుచుని బెడరిండు చుండురు చోటులేక విద్యార్థులను జేర్చుకొనుటకు అధ్యంతరముగ నున్నది. చెల్లుకోట్లలోని పాఠశాలలో చోటు బాటగాలేనందున అప్పటి ప్రధానోపాధ్యాయుడు ప్రవేశింపదలచిన విద్యార్థుల ననేమిలను నిరాకరించుచున్నాడు.

డాక్టరు కామతు:— అట్టి సందర్భము ఆ ఒక్క పాఠశాలకే యుండవచ్చును.

జి. తణికాచలం శెట్టిగారు కార్పొరేషను 40 పాఠశాలలను నిర్వహించుటకు నిశ్చయించుకొనినందున అవి విస్తడిన పిమ్మట తృప్తిపడవచ్చుననియు, అనవసరముగ భవనములను కట్టించనక్కరలేదనియు చెప్పిరి.

ఒక్కొక్క పాఠశాలకు భవనమును కట్టించుట కంత భర్చగునని జి. నారాయణస్వామి శెట్టిగారు తెలిసికొన గోరిరి.

ఎంజనీయరు: 12,000 లగును.

వోటు తీసుకొనవలెనని సభ్యులు కేకులవేసిరి.

పాఠశాల భవన నిర్మాణమునకై ఒక లక్ష రూపాయలను ప్రత్యేకింపవలె నను వేంకటాచలం శెట్టిగారి తీర్మాన మంతటా వోటుకు పెట్టగా అంగీకరింపబడినది.

మార్కెట్టులు

అసలు తీర్మానము క్రొత్తగా మార్కెట్టులను కట్టించుటకై ఒక లక్ష రూపాయలను ప్రత్యేకింపుట.

మార్కెట్టులకై రూ. 60,000 లను ప్రత్యేకింపవలెనని వేంకటాచలం శెట్టిగారు నవరణ ప్రతిపాదించిరి.

మూడు మార్కెట్టు ప్రక్కననే వాల్టాక్కుకోడునందు మార్కెట్టును కట్టుట యవసరమనియు, విశేషతనో అందరకును ఉపయోగపడునట్లు కట్టించవలెనని శెట్టిగారు చెప్పిరి.

వీధివారియిండ్లకు సమీపమున మార్కెట్టులు యుండవలెనని డాక్టరు కామతుగారు తలచిరి.

మార్కెట్టులు రెండు అని నిర్ణయింపక లక్ష రూపాయలను మార్కెట్టులను కట్టించుటకై వినియోగింపవలెనని నారాయణస్వామి శెట్టిగారు కోరిరి.

డాక్టరు, సి. నరేశం మొదల్యారుగారు లక్ష రూపాయల నిర్ణయము నాక్షేపించుచు, మార్కెట్టులు సమీపమున లేనట్టి ప్రదేశములను క్రొత్తగా కట్టించవలెనేగాని ఉన్న చోట్లనే మరల కట్టించి కార్పొరేషను సామ్యము దండుగ చేయవలదని హెచ్చరించిరి.

మార్కెట్టుల సంఖ్యను నిర్ణయింపక లక్ష రూపాయల మొత్తము నామోదించవచ్చునని అధ్యక్షుడు సలహానిచ్చెను.

కొంతవచ్చు జరిగినపిమ్మట అధ్యక్షునినూచన ననుసరించి లక్ష రూపాయలను మార్కెట్టులను కట్టించుటకు ప్రత్యేకింపవలెనను తీర్మాన మామోదించబడినది.

వేంకటాచలం శెట్టిగారి నవరణ విడిపోయెను.

క్రొత్త జంతుశాంత కాలయములు

4. అసలు తీర్మాన మేమన: క్రొత్తగా రెండు జంట హాంతుకాలలను కట్టించుటకై రూ. 40,000 లను ప్రత్యేకింపుట.

ఈ తీర్మానమును సుబ్బరాయ మొదల్యారుగారు తీర్మానముగ నాక్షేపించుచు నిట్లు పలికిరి:—

జంటహాంతుకాలయములు ప్రూరమైనట్టి వని ఎల్లవరకు అంగీకరింతురు. క్రొత్తగా కట్టించుటకు పూర్వము, స్థలనిర్ణయము గానించుట యునితము. మొదట ఒకచోట కట్టించి, తద

విదేశ వార్తలు

జర్మనీ

లొంగుటో కూలుటో తేలవలెను

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—రాత్రి 10-45. జర్మను పరానులవ్యవహారము ప్రతిమించియున్న తెలియుచున్నది. జర్మనులు పరానుల చెప్పినవొక్కట ఒక్కటే తీరవలెను. లేదా ఆఫోగలిపా గావలెను. పరానులకు లొంగుటయు లొంగక ఆఫోగలిపా లగుటయు ఒక్కటే యని జర్మనుభాగ్నిల రనుచున్నాడు. ఏ ప్రభుత్వమువారును లొబడుటవలన గలగు పరాభవము భరింపజాలరని.

యూరపు సభలయందు గ్రేటు బ్రిటన్ ప్రతివ్యయము వలన బడియు అడుగుంటే నని జర్మను లనుచున్నారట.

దొమ్మిదోషిదులు తప్పవు

లండన్, సెప్టెంబరు 21:—రాత్రి 10-30. లొబడితిమి ఆక్రమణపడేశము ప్రత్యక్షమనిగిరి మగునని జ్యోతుల నిశ్చితాభిప్రాయము. ఫ్రాంకో జ్యోతు రాజువారము లింతకును నిరర్థకములు. బెర్లిన్ సామ్యుగూడ జేడోరేపో ఆఖరుగుంటు అన్నది. అప్పుడు లిండి లేకుండుటచేతను ప్రభుత్వమువారు పని వాండ్రును పోషించుటకు కత్తిలేకపోవుటచేతను సామ్యుగనిరోధము ఒక్కమారు దానంతటవే ఆగిపోవును. తుదకు తమ పొట్టు బోసికొనుటకు పనివాండ్రు కత్తువునే సేవింపవలసివచ్చును. లేదా దొమ్మి జేసి దోపిడి యొనర్చి జీవించవలసివచ్చును. కొంతవరకేది తప్పదు. ఆపేకక ఏమి తటస్థించునో ఈ మాడింటిలో ఏమైన జరుగవచ్చును.

జర్మనులు తమయొడ ఆదాపడునటుల పరానులు బెర్లియనుల ఆర్థిక రాచరికం ఒడంబడికను జేసికొనవచ్చును.

(2) రూరు ఆక్రమణ ఆక్రమణ, న్యాయార్థము గావనియు రూరు ఆక్రమణ యనగా యుద్ధస్థితియే యనియు అందుచే ఆవారపదార్థములు తంతి ఇనుపదారు లన్నిటికిని ఫ్రాంకో బెర్లిన్ నులేత తరవాడుగ జర్మనులు చేయవచ్చును.

ఈ సందర్భమున జర్మనుల సాయుధనిరోధ ముండ జాలదు. ప్రజలు నైతిక కాసనమున నుండుటచే పరానులకు లొబడి యుండవలెను.

ఈ రెండవవర్గితే జర్మనులు గోరుచున్నారు. ఇదొక్కటే వారికి గల తరహాపాటు. ఏ ప్రకారమైన జర్మనులగతి మూడినది. ఆ మూడిన తీవ్రత బాటు నిండు గౌరవముతోను దైవ్యముతోను కూలెదముగాక యనుచున్నాడు.

(3) చుట్టకగా జర్మనులు లొబడవచ్చును. దీనికర్హత లీనికథ చీలిపోవును. దేశములో ప్రజలు తమలోదాము యుద్ధము జేసికొనెదరు. మ్యూనిస్టరులజయము, పోస్టిస్టుల ప్రతికీయయు జరుగవచ్చును. అల్లరులను పరానులు కలిపియు అణగగొట్టగల్గుదురు. తుదకు రీనిపు వెన్స్ట్రే యోరిట్టికు ప్రభుత్వమును నిలబెట్టెదరు.

ఆంక్ష తీరుట

ఆక్రమణ అనాకరణ జర్మను ప్రదేశముల చుట్ట వ్యాపారము రాజకీయ జరుగుదల దని వేటుబడిన ఆంక్ష తీరుట గింపబడినది.

‘ఎంఝె’ నాటకశాలకు 870000 పానుకు విక్రయించి. ఆ స్థలమును 1921 లో వీని, 460000 పానులకు కొనిరి

వ్యూ ము న మ స్వ

ఇటలీ సెర్బియనుల తగాదా

రోము క్రొత్తచర్య

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—రాత్రి 10-45. రోమునుండి లండనువిలేఖరి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—యూగోస్లావియా వారు ఇటలీవారి సంతకమును నెరవేర్చలేదు. దీనిగడుపు 15 వ తేదీతోనే ఆఖరాయెను. రోమునుండి కదలుటకు వీలులేకపోవుటచే ముస్సోలినిగారు ట్యూరిన్ ప్రయాణమును మానుకొనిరి. యూగోస్లావియాపట్ల ఇటలీకి విరోధములేదు. అంతయు ఉత్సాహముగ నున్నది.

క్రొత్త గ వ ర్ష రు

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—ఉదయము 12-25. టైముస్ రోమువిలేఖరి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—పండిత దిపోలిగారి స్థానే గియూర్జిగారిని గవర్నరుగ నియమించిరి. వీరి నియమనము చే యూగోస్లావియాపట్ల విరోధమున్నదనిగాని స్నేహముచేడే నని యనుకోవరాదు. స్థానిక కక్షీదారులు లేవునంతను కలవరముగ జేసిరి. పూర్వమువై విదేశీయులు వ్యగ్రభావమును జూపకుండు నటుల గియూర్జిగారిని గవర్నరుగ నియమించితిమని ముస్సోలిని గారనిరి.

ఈ నియమనమువలన రోమునకును బెర్లిన్ కును క్రొత్త కలహములు బయలుదేరునేమో యనుచున్నారు.

గియూర్జిగారు నైతికదుస్తు లేకుండ మామూలు పౌరులు భరించు ఉడుపులను వేసికొనుటచే అయిన యుద్ధముజేయు తలంపుతో రాతేదని ప్రజలకు నమ్మకముగలిగినది.

ఇటలీగ్రీకు తగాదా

జాతీయమితి పలుకుబడి

జెనెవా, సెప్టెంబరు 17:—గ్రీకు ఇటలీ తగాదా పరిష్కార మగుటకు జాతీయమితివారే యు తరవాదులని రాబర్టుసినిల ప్రభువు అనెను.

నల్. రాబర్టువైలుగారు మరణించునపుడు 7000000 పానుల ఆస్తిని వదిలివెట్టిరి.

జర్మను మార్కు

లండన్ మాక్సెటులో పాను 1-కి 1075000000 మార్కులు విక్రయమగుచున్నవి.

పాయింకేరుగారి ప్రసంగములచే మాక్సెటు ప్రతికూలముగ నుండెను.

జర్మనులు విదేశపునాణెములను చిత్రపును సరిగా చేయలేదు గాన మా కక్కరలేదనిరి. చిత్రకారుడు దావాచేయ న్యాయస్థానమువారు చిత్రకారున కనుకూలముగ తీర్పు జేసిరి.

చిత్రకారుని తగాదా

ఒక తల్లియు కూతురును సుప్రసిద్ధనాయికి కిలావిగ్రహమును తయారుచేయవలెనని అజ్ఞాపించి చిత్రకారుడు పనిని పూర్తి జేసి సామ్యుయ్యవలెనని యడుగ ‘సెక్యూరిటీ’లను ప్రజలు దగ్గర నుంచుకొన్నారేమో యని వెదకజొచ్చిరి. మొదట హోటలులో నున్న పనివాండ్రును వెదకవలె ననిరి. అధికారపరీక్ష అయినగాని బ్యాంకులను తెరవగూడదనుటచే ప్రజలు చాలమంది బ్యాంకులో నున్న తమసామ్యును తీసికొనిరి.

అతిమాత్ర వ్యాధికి మందు

“ఇన్సులిన్” అతిమాత్ర వ్యాధికి మంచిమందు అని బ్రిటిషు ప్రకృతిశాస్త్ర సంఘమువారు తెలియజేసిరి. ఈమందు ఆవుల గొట్టెలు,లోపలిఅవయవము నుండి (ప్యాంక్రియస్) నుండి తయారుచేసెదరు. రోజుకు రెండుసార్లు ఈమందును లోపలికి రక్తనాళములద్వారా దాల్చించవలెను. వారమునకు 25 షిల్లింగులు ఖరీదగుగాను, తప్పక కుదురునని జెప్పటకు వీలులేకున్నను కొంతకాలము పుచ్చుకొన్న ఆరోగ్యము పూర్తిగ చేరును. ఈమందు ఇంగ్లాండులో కావలసినంతగలదు. విదేశీయులవై ఆధారపడ నవసరములేదు.

బ్రిటిషు ప్రధానామాత్యుడు

బార్క్లెక్ గారు నల్ సమేతులై ప్యారిసు కేగుచున్నారు. లండనుకు తిరిగివచ్చుటకు ముందు రెండుమాడు రోజులు దంపతు లిద్దరును ప్యారిసులో నుండు ప్యారిసులోనున్న బ్రిటిషు రాయబారిని బార్క్లెక్ గారు కలిసికొనెదరు.

పాయింకేరుగారిని సందర్శించినచే బార్క్లెక్ గారు ప్యారిసునుండి వెడలిపోరు ఇంతవరకే ఇద్దరు ప్రధానామాత్యులును కలిసికొనలేదు.

పాయింకేరుగారితో బార్క్లెక్ గారు బుధవారమునాడు విచారించెదరు. అప్పుడు ప్రస్తుత విషయములను మాన్చుటించెదరు.

ఆరబ్బుల తిరుగుబాటు

అమీరు ఆబ్దుల్లాగారిపై తిరుగుబాటు

జెనెవా, సెప్టెంబరు 21:—అమీరు ఆబ్దుల్లాగారిపై ట్రాన్స్ జార్జినియాలో ఆరబ్బులు తిరుగుబాటువర్ధిల్లిన తెలియుచున్నది. ఇటీవలనే అమీరుగారికి ఈ ప్రదేశముపై అధికారమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువా రొగిరి. భూగోళశాస్త్ర రీత్యా ఈ ప్రదేశము పలవైన ఘాండేటులో జేరినది. స్వాతంత్ర్య ఆరబ్బి సంఘము నేర్పరుచుట కిది ప్రభుసోపానముగ బ్రిటిషువారు చేసికొనిరి. తురుష్కులవై గడచిన మహాయుద్ధములో అమీరు ఆబ్దుల్లాగారు సేనలనంజిరి. ఆబ్దుల్లాగారి సేనలు విప్లవకారుల నణంచెను. వారు పలాయనము గావించిరి.

స్పెయిన్ పరిస్థితులు

మ్యాడ్రిడ్, సెప్టెంబరు 17:—జలబుగమన్నను స్పెయినురాజు అల్బానోగారు పార్లమెంటు సెల్లివేసివార మని ఉత్తరువును సంతకము జేయుచు ప్రభుత్వోద్యోగులందరను ఉదయం 9 గంటలనుండి సాయంకాలము 2 వరకు కార్యాలయములలో నుండవలెననియు అన్యతెవరును ప్రభుత్వ కార్యాలయములలోనికి పోకూడదనియు ప్రకటించిరి. సివిలు గవర్నరులను భర్తరపు జేసిరి. నైతిక కాసనమును ప్రకటించి. పూర్వపు మంత్రులు అరెస్టు చేయబడిరిని తెలియుచున్నది.

ఈ జిప్తు హత్య

ఈజిప్టులో పామి రాజువారి పెండ్లియాడిన శ్రానియునిద ఆతనినిజంప ఆమెపై నేర మారోపించబడి లండనులో విచారింది ఆత్మసంరక్షణార్థము ఆమె చేయవలసివచ్చెననియు భర్త తిన్నగబాడక వధించుటచే ప్రాణమును తప్పించుకొనుటకు ఇట్లు చేయక తప్పకదాదని వాదమునలప న్యాయస్థానమువారు వాదము నంగీకరించి ప్రాప్యము శ్రీలస్టెలు గౌరవించవలెనో నెరుగనియు కొన్ని దూషణలను జేసిరి. దాని నాడేమించుచు ఈజిప్టును శ్రీలస్టె గౌరవించెడివారనియు స్వగ్రమును మాఱగొనవలెనన్న తల్లిపాదములనుండియే బొందవలెనను అదర్శతో ఈజిప్టుప్రజలు తలంచుచున్న వారనియు తెలియజేయు న్యాయస్థానమువారి దూషణలను ఖండించిరి.

లండన్ కమ్యూనిస్టు కార్మికేషనువారు కంపెనీ సెల్లివేసిరి.

క్యాలిఫోర్నియా అగ్నిప్రమాదము

క్యాలిఫోర్నియాలో తీవ్రముగ ఇండ్లంటుకొన్నవి. సకముమంతు భవనములన్నియు పరకురామ ప్రీతి అయినవి, సిప్పును చల్లార్చుటకు దైవమెటును వాడుచున్నాడు.

రాధాకృష్ణ సృత్యము

ను లండనులో ఆత్మద్యుత్తముగ జనరంజకముగ కమలతే వెన్జికన్యగారు జరిపిరి. ఇంగ్లాండు ప్రజల ఆహుదమును ఈనివయమున బడసిన వారిలో ఈమెయే ప్రథమురాలు. 22 తేదీని ఈమె ఇండియాకు బయలుదేరును.

అటవీ శాఖ

ప్రాత జన్మమచాన్నిలరు వర్తగారికి సోవియెటు ప్రభుత్వమువారు 10 లక్షల విస్తీర్ణముగ అటవీని బాగుచేయుటకు అధికారమునిచ్చిరి. బాల్టిక్ సముద్రమునకు ఇనుపదారులను పూర్తిజేసెదరు. రంపపు కోతయంత్రముల నెలకొల్పెదరు. ఈ రెండును ప్రభుత్వమువారి పరమగును.

మూల్తాను ముగ్గునిసి పాలిటీ

మూల్తా, సెప్టెం 18:—క్రొత్త పాలనావిధాన మేర్పరచి, వీధున్నీయును మార్పుజేసినందులకు అశమ్మతిని దెల్పుచు రాజీనామా నిచ్చిన మూల్తాను ముగ్గునిసి పాలిటీ నియోజకవర్గముల వ్యరం ఆయా వార్డుల యెన్నికలకు నిజుచుచున్నాడు. వీరగాక మరికొందరుగూడ యెన్నికలలో పాల్గొనుటకు దరఖాస్తుల జేసిరి. (ఆ.నె.)

స్టీలు కాస్టింగులపరిశ్రమ

ఈ దేశమున నభివృద్ధి జేయుటకు గలవసతులు

టూరిఫ్ బోర్డువిచారణ

(అ|| వె|| స్పెషలు సర్జను)

కలకత్తా సెప్టెంబరు 17:—టూరిఫ్ బోర్డువా రీదిగముఁదిరిగి విచారణనుసాగించిరి. పాఠశాలక లీ గాఢాకాగ్యమువారునుచే వారిదిగమునవచ్చిరి. మామంపంద స్టీలుకంపెనీ మా శాఖకు ఎఫ్. జి. పిలియముగారు పాత్ర్యమునగిరి. వీ రొ స గి న హా' మూలనుగు వాఙ్మూలమునం దీక్రిందివిషయములు దెలుప బడిన. 1922 జూలై మాసమునండియు ఈకంపెనీవారు స్టీలు కాస్టింగులను తయారుజేయుటకు ప్రారంభించిరి. ఇంతకుమును నకును నెల 18 20 టన్నుల కాస్టింగులు తయారు చేయబడు చుండెను. గత మాసమునందును నెల 1 కి 50 టన్నుల చొ|| తయారు జేయబడుచుండెను. ఈకంపెనీవారు గల యంత్రసామగ్రియొక్క యంత్రక్రియం దిది అ యి ద వ భా గ య ముత్రమే. ప్రాత ఉత్పత్తి అనెక ప్రవేశములందు తొలకుచున్నది. రైల్వే సిగ్నల్ సామగ్రి గవర్నమెంటు మ్యూ :వన్న ఫ్యాక్టరీలు జెరలలు ఇంజనీయరింగు కర్ను మొదలైం వానినండియు కలకత్తా వర్తకలక్షణండ్లము దొరకును మాఁచు ప్రాయములు సంపూర్ణక్రితో పనిజేసినను కావలసివంతి ప్రాత ఉత్పత్తివంతను విషయమున కంపెనీవారు నమృతముతోను న్నారు. ప్రస్తుతంబుప్రాయము ద్విగుణ మొనర్చి దిను కొన్ని వర్గములవలకు ప్రాత ఉత్పత్తి దిగు ము తి జేయ నవస ర ము ం భ వి ం ష యు. ఇంక న ర ను జాదాపు టన్ను 1 కి 100 చొప్పున ప్రాతయొక్కను క్రయమునబడినకొనుచున్నాము. బొక్కల్ టి 35-40 కంటు మించునన్నయెడల కరణముకాస్టింగునెను ఈకంపెనీయందు తయారు జేయవచ్చును. కంపెనీవారి యంత్రక్రియంను నూటికి 60 లేక 70 వంతులు రైల్వేకంపెనీల కంటెగింపబడు చున్నది. మిలి: మొత్తము యంత్రసామగ్రిలను, జెరలలు ఇంజ నీ య రిం గు నా ర్య ము ల టు ను ప ర్మొ గింపబడుచుండెను భారత తే క ము న క వ స ర ను గు స్టీలుకాస్టింగులసంఖ్యను గురించి నిరూపిం సంఖ్యను దెలికొను ట చాల కష్టపాధ్యతి. ఈదేశమున నీకరికమవ్యాప్తికి చాల వికాసగుననకాము గలదు. ఈ కంపెనీవారి క్రికంపెనీ మించియున్నది. సింగ్ల ప్రాదుగేటి వెల్డెయొక్క క్రింది చక్రమునకు చాదాపు రు 1000 ల కాస్టింగులవన ముండును.

కంపెనీవారియబ్బందులు

ఇదిగరకు తమసరకులకు అగ్రరను సంపాదించుటలొ నీకంపెనీవారు చాల కష్టపడిరి. కాని ఈ ఇ బ్బం ది క్రమముగా గిగ్గునూనలు గాన్పించుచున్నవి. గొప్పరైల్వేకంపెనీ య మొదలగు వానియందలి కొనుబడి కాభాగిచాలల మౌదము మునంద, దేశీయ మను తస్తువులన్నిటియొడను గాధమగు ప్ర తహాలాభిప్రాయము వ్యాపించియున్నది. కంపెనీవారి నెదు రొగ్గున కష్టములొ నది ముఖ్యమైనది. ఇంజనీయరింగు విషయ ములం దెక్కువ అనుభవము లేకవారు అధికారములందున్న ప్ర దేశములం ద్రి: తహాలాగారు మధికముగా నావనయ్యెను. ఈ అధికారము ఇంజనీయరింగు అనుభవము గల వారు కాక పోవుచుచే మే మెన్ని యి యువుల ను గన్నవినన, యంత్రములు విదేశీయములతో నయానమొనరి నిర్మించుట దుస్సాధ్య మగుచున్నది. మాత్రములు మొదట నువరొగింపి తీగిండి చూడఁటలు నొనర్చుట చాలకష్టమైన పని నున్నది. రైల్వేల కంపెనీలను అనుకొనినసమయమునకు వస్తువులందజేయుట చాల ముఖ్యమగు విషయము. అనుకొన్న సమయములోగా వస్తువులు అనుజేయబడు ననుభూతి తేనది, నాకు ఆరగ్గ నొ స గు టు త్త స్టా కంట్రి లిం గు అధికారు లంగీకరించుట లేదు. ఈవిషయము న్యాయమైనదే గాని మేమెంతబొగా ఆరగ్గను నిర్వహించగలమో గనబరచు టుటగాను మొదట మాత్రమకాక మొసగవలెను. అంతవరకును, మేము వారిని అన్నివిషయలను సంక్లిష్టపరచుటను విషయము ను రూపుజేయుటకు వీలకదను. మరయొక చిట్క గలదు. దేశీ యువస్తువు లనన వెంటనే విదేశీయవస్తువులకంటె చాలతక్కువధరల కొనగనకేగాని మాత్రములు మొదటిసారి గొనుటకు ప్రతివా రును అయిష్టమును గన్నుచుచున్నారు. ఈదేశమున తయారు జేయబడిన వస్తువులన్నియు తక్కువ రకమనియు అందుచే త త్కువధరల కొనుగదలెననియు నొక దృఢాభిప్రాయమువ్యాపించి యున్నది. మావస్తువుల నొకయారు కొనినవారియం దెల్ల ఈభా వము త్వరితము గ న త్వ క్క మ గు చు న్ను ది. రైల్వే డి పార్టు మెంటువారు సామగ్రికి అర్హత నగుటయందు పూర్వార్థకు అను వదలుటకు చాల అయిష్టము గాన్పించుచున్నది.

విదేశీయులు అసలుకంటె తక్కువ ధరలకు దిగుమతి జేయుట

ఈ కంపెనీవారు రున్నది జేయుచున్న కొన్ని కాస్టింగుల ధరల గంధర్వమున కంపెనీవారి కట్టెలాభమును గిట్టుట లేదు. ఇందు కొక కారణము గలదు. గతవర్షమునం దంతను ద్రిటిషు వర్తకులు వెలుపుఖరీయలు చాల వికరీతముగ తక్కువుగ ను న్నవి. అందుచే కొన్ని అర్హులైనను సంపాదించుటకుగాను కం పెనీవారు తమ వస్తువులను చాల తక్కువ ధరలకు విక్రయింపవలసి వచ్చెను. ఈ దేశముందలి నీ య కాస్టింగు వర్తకమును అణచివేయ వలె నను తలంపుతో విదేశీయులు తమధరలను చాల తగ్గించి రని మేము నమ్ముటకు కారణములు గలవు. అందు ముఖ్యముగా రైల్వే కాస్టింగులను విదేశీయులు అసలుకంటె తక్కువ ధరల కిజేయన దిగుమతి జేయుచున్నాంని దెలియుచున్నది.

ఫ్యాక్టరీ పూర్తిక్రితో పనిజేయుట తగినన్ని అర్హుల దొరకినయెడల, మేము ప్రస్తుతము విక్రయించు చున్న రైల్వేలో నీ లాభము సంపాదించవచ్చును. ఫ్యాక్టరీ పూర్తిగా పనిజేయు నీతికవచ్చుటకు చాలకాలము పట్టును ఈ ఫ్యాక్టరీ యందు 800 మంది పనిజేయుచున్నాడు. ఇందు జెరలలు నూజేజుతోగలిపి యగుటలేక నల్లగు యూరపియ న దొగ్గులు గలరు. మొట్టమొ దటి ఆరు నెలలలోను ఫ్యాక్టరీయొక్క ఉత్పత్తిచాల తక్కువగ నుండెను. ఎల్లక్రియ పరకు సప్తమొదలగు వశము గరిక లేక పోయెను అందుచే నాయూరమాసములందును తయారుజేయ బడినవస్తువుల విలువ చాల అధికము గా గాన్పించెను. కంపెనీ ప్రాధమికాభ్యుదయి చాల పరిశోధనల కొనర్చునని యుడుటచే వానికయిన వ్యయములను గూడ వానిభవలు చాలపొచ్చెను యంత్రములన్నియు పూర్తిగపరి జేయుకొని గతగిసయెడల ఉత్పత్తివ్యయము ప్రస్తుతము కంటె దాదాపు నూటికి 25 చొ|| తగ్గించబడినది. ఫ్యాక్టరీ పూర్తి పనిజేయుట కవరకును కార్యకలమును కరిగియగు జేయుటకు 4 లే. 5 వర్గములు పట్టును. ప్రస్తుతము, నిగకయొగ వగు వ్యయము నూటికి యుమారు 15 లే. 20 వర్గము అంచున్నది.

ముడిపదార్థముల సమృద్ధి

అధ్యక్షుడు:—మీరు మీపరిశ్రమను రక్షణమున గోడు చున్నారు. ఈదేశమున మీపరిశ్రమ కవసరమగు ముడిపదార్థ ములు సమృద్ధిగ గలవా యను విషయము ఇందు చాల ముఖ్యమైనది. ప్రస్తుతము మీరు తయారు జేయు కాస్టింగుల కెంత ప్రాతి ఉత్పత్తి గావలసియుండును?

విలియమ్సంగారు:—నెలకు 800 మొదలు 850 వరకు కావలయును.

అధ్యక్ష:—కెదైరైల్వేలచాలవెదగమొత్తముప్రాతిఉత్పత్తి ను అమృతమునకు ప్రకటించుచుందురే?

సా:—ఈస్టిండియను రైల్వేవారు నెలకు 800 లే. 4 వేలకన్నుల విక్రయించుదురు. ఈదేశముందలి వెదగ రైల్వే లన్నియుగలసి నెలకు గుమారు 20 వేలకన్నులను విక్రయించు చుండురు.

అధ్యక్ష:—మీరు విద్యుచ్ఛక్తిని కలకత్తానండి తెచ్చు ఎక్కిక్రియ నజేయవలసింది కొనకదా?

సా:—యునైటెడ్ 1 కి ఒక కానీవొన్ల మాత్రమే మేము ఇల్లించెదము.

అధ్యక్ష:—రైల్వే కంపెనీలవారికి ఇరుగులను, ఇరుగు వెల్డెలును సరఫరా జేయుటకు అర్హుల నొసగియెడల మీ రంగీ కరిండుట కేమైన చిట్కలు గలవా?

సా:—ప్రస్తుతము స్వల్పమొత్తములను మాత్రమే మేము అర్హుల నంగీకరింపగలము. వెదగ మొత్తముల కార్హులను అంగీకరించువెదగ వానిని సకాలములో నిర్వహింప వలయు.

అధ్యక్ష:—ఇకముందు మీరు తగినన్ని అర్హుల వచ్చిన యె డల మీస్టింగు కాస్టింగుల యందు లాభము తాకుండు ను దెలు రక్షణపదతియొక్క ఆశ్చర్యతను బలపరచుట కింక నేమైన దెలిపెదరా?

సా:—మీరు తాతాకంపెనీవారికి రక్షణము నొసగి ఇతరుల కొనగనియెడల ప్రాదర్భవాగకా కంపెనీవారును, బరకా అండుకంపెనీవారును, చవుకగాదొరకు విదేశీయులనుండి స్టీలు కాస్టింగులను దిగుమతి జేసుకొనెదరు. వారు జైలియము ఉత్పత్తి దిగుమతి జేసుకొనవచ్చును. అది మాకు చాల నష్ట దాహకము.

అధ్యక్ష:—ప్రాదర్భవాగకాకంపెనీవారు వివిధభాగముల ను సాక్ష్య మొనరింపరకు ఈదేశముండే సంపాదించుకొనవలె నని ప్రభుత్వముచాకితో నేర్పాటుజేసుకొనిరి.

సా:—ఇది ప్రభుత్వమువారి విధాన మని నైకి దెలుప బడుచున్న విషయము నిజమే. నాకు దెలిసింకవరకు నీ య కాస్టింగుల సంధ్యమున నిట్లు జరుగు చున్నదని ఎంచును.

అధ్యక్ష:—విపరీతయొక్కగాని పరిస్థితులను సంపూర్ణ ముగ పరిశీలించి అది తగినంతకాలము పనిజేసినని గమని

చి:తరువాత మాత్రమే రక్షణము నొసగవలెనని అధికసంఖ్యము వారు నిర్ణయించిరి.

సా:—రైల్వేవారునును పరిశ్రమ కే రక్షణ మొన గుట ఆశ్చర్యకరమే నా అభిప్రాయము.

అధ్యక్ష:—స్టీలు కాస్టింగుల పరిశ్రమకు రక్షణ మొనగినయె డల మీరంపెనీవంటిని చాలకంపెనీలు బయలుజేరునని తల పెదరా?

సా:—ఇకంపెనీలు బయలుజేరును. కాని చాల బయలుజేరునని చెప్పవలెను.

గి:—ఇంను ఎక్కువపరిశ్రమలు ప్రారంభించబడియె డల తేకముందు తగినంత ప్రాతిఉత్పత్తి దొరకునా?

సా:—అకంపెనీలుగూడ మేము అనుసరించిన యంత్ర త్రివిధానమునే అనులించి మునపెను జేరు వర్ధకు లనలం బించు విషయమునై ను ఆధారపడి యుండును.

అధ్యక్ష:—మీరవలంబించు విధానము నే అనులించింప రియెడల వారు పిగ్గులును నుకయొగింపవలసినవచ్చును. అది వారలకు నష్టదాహకము గదా?

సా:—ఈదేశమున కావలసినంత ప్రాతిఉత్పత్తి ప్రకర త్వమును ఎగుమతి చేయబడుచుండెను. ఇట్టికంపెనీలు ఇంను చాల బయలుజేరినను అందరకును కావలసినంత ప్రాతిఉత్పత్తి దొరకును.

గి:—స్టీలు కాస్టింగుల మాత్రమే మీరు తయారుజే యవలసి వచ్చును.

సా:—అవును, కాని యాఫ్యాక్టరీలొని ఉత్పత్తిగల పొయ్యికి పూర్తిగా పనియుండునెడల పొయ్యి కాస్టింగులూదా తయారు జేయగలము. ప్రస్తుతము నేను కాస్టింగు మాత్రమే చేయుచుచున్నది. మేము పూర్తిగా ఉత్పత్తి నాధారపడి యుండవలెను. ముడిపదార్థములనై పన్నును తొలగింపవలెనని మేము గోరుచున్నాము.

అధ్యక్ష:—వివిధరకు రక్షణకర్ధతని మీకు గాఢమే?

సా:—రైల్వేకొలింగు స్థాపన కువయొగించు కాస్టింగు యొక్క దిశనుత్తమైన పశ్చిమదిశవలె ననియు జెరలలు ఇంజనీ యరింగు కాస్టింగును మినహాయించవలెననియు నేను నలవో కొనగొనెను.

గి:—కాస్టింగునకును మొల్లింగునకును కార్యకలసందర్భ మున నెక్కువకేదము లేనని తలపెదన.

సా:—ఈదేశమున, మొల్లింగు మాత్రమేవిషయముగాదు. మొల్లింగునకు ఈదేశమున చాల విరన్ పొందరింబుగవు. వానిలో మొల్లింగు జేయబడుచున్నది కాని ఇకముకరిగి పోకపోయెట టు, ఉత్పత్తిగరిగి పోకపోయెటకును నున్నతమకు భేదముగల దు. ఇ ను ము పోత యం దు కని జేయు వారు ఉత్పత్తి పోతలొ పనిజేయలేనన్న ఒక క్క సందర్భము తరి ఫీటు నందవలెకు. మేము ప్రాదర్భవములను తయారు జేయ ను. రైల్వేలవారు తాము కొర వస్తువులొ వివిధరకములను ఎక్కువ జేయుచున్నారు. ఈవస్తువుల పన్నిటిని ప్రాదర్భవా జేయుటకు, ఒక్కవ్యయవిషయమున దప్ప నికరవిషయములం దెట్టివ్యయము నలేదు. ఇరు ను వెల్డె ను సరి పుచ్చుట కొం చెము కష్టము. ప్రస్తుత మున కొలింగు స్థాపనసందర్భము ఈచిట్కను చాటుటకు వీలులేదు. నాగెను నందలి ఇకరభాగముల కందర్భముగూడ నిట్టిఅభ్యంతరమేగలదు.

గి:—విదేశ వర్తకులు తమవస్తువుల ననలు ఖరీదుకంటె తక్కువకు దిశమతి జేయుచున్నారు మీరు దెలిపిరి గదా!

సా:—వికాపాఖండమున పోటీలం ప్రస్తుతము ధరలు చాలా చవు క్క న వి, ఆ యా ప్రభు త్వ ము ల నా రు త ను ప రి క్క మ ల టు ఆర్థిక సహాయమొ నర్చు పద్ధతియొ ఇందులకు కారణము. వస్తువుల కువయొగింబడిన ముడిపదార్థముయొక్క ఖరీదు అనుల కైన కూలి విద్యుచ్ఛక్తి కయిన ఖర్చులను బట్టి మేము ధరను నిర్ణయించుచుండుము. విదేశీ వస్తువులయొక తమపరిశ్రమలకు అధికసహాయ మొనర్చుటవలన జేయున దిశమతిజేయబడు వస్తువులు చాల చవుకగానున్నవి.

గి:—విదేశీయులు తక్కువధరల కెట్లు దిగుమతిజేయు చున్నారో అంకెలను దెలుపునెడల, మీకవసరమగు రక్షణ పద్ధతినీ ఆలోచించెదము.

సా:—పరిశ్రమకు రక్షింపవలెనని, దిగుమతిరస్తువు లన్నిటివైనను చున్ను జేయవలెను. బొత్తుండు రేటుతోగా నూటికి 10 చొ|| న లాభముచున్నవని తలంచుచున్నాము. జనువకార పరి శ్రమకుండు నూటికి 15 చొ|| న లాభమువచ్చుచున్నది. మూల భవవ్యయమువైన కట్టిగూడ కలుపుకొని నూటికి 12 లేక 15 చొ|| న లాభముండవలె నని నూతిశ్రమవారు గోరుచున్నారు. ఇంతమాత్రములాభము న్యాయ మైనదే.

గి:—చక్రములను తయారుజేయుటకు కాన్టు విరకాను ఉపయోగించుట కేమైన అభ్యంతరము గలదా?

సా:—స్పింగును తయారుజేయుటయందు చిట్క గలుగును. చక్రములను తయారుజేయుటకు ఇంజనీయరింగు కష్టములలేవు.

అంతటితో నీదిగమున విచారణ ముగిసెను. తిరిగి బుధ వారమున పోర్టు నమాత్రమగును.

అవసర దేశీయ మహాజనసభ

18 వ తేదీ సమావేశము

బ్రిటిషు వస్తు బహిష్కరణ తీర్మానము మహానభలో నామోదింపబడెను.

అవసర దేశీయ మహాజనసభా చతుర్థదిన సమావేశము నిన్న (18 వ తేదీ) మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ప్రారంభమైనది. (1) కాంగ్రెసు మహాసభాకట్టుబాటును నిబంధనలను సవరించుట కొక ఉపసంఘము నేర్పరుచుట (2) గత 12 నెలలలోను హిందువులకు మహమ్మదీయులకు కొట్లాటలు జరిగిన స్థలములన్నిటికిని వెళ్లి ఆయాస్థలములలో జాగ్రత్తమునకు కారకులగు వారిని నిర్దేశించి యిక్ ముందు మరల నిట్టిఅల్లరులు జరుగకుండ చేయుటకు తగిన సూచనలనంద జేయుటకు ఉపసంఘము నేర్పరుచుట (3) వివిధమతముల సమ్మేళనము నేర్పరుచుటను గూర్చి కాకినాడ మహాసభలో చర్చించి పరిష్కరించుటకు వీలు గలుగునట్లు సూచనల నంద జేయుటకు ఒక ఉపసంఘము నేర్పరుచుట (4) మతవివాద వార్తలను ప్రకటించుటలో వార్తాపత్రికల వారు జాగుగా నాలోచించి ప్రకటించుచుండవలెనని వారికి సలహా నిచ్చుట (5) ఖద్దరు ఉద్యమమును జాగుగా వృద్ధి నొందించుట-బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వస్తువులను బహిష్కరించుట (6) కెన్యాపరిష్కారమును బట్టి బ్రిటిషు వారితో సంబంధము లేకుండనే స్వరాజ్యమును గూర్చి ఆలోచించుట మున్నగు విషయములు నిన్నను మహాసభలో చర్చింపబడవలసినట్లు కార్యనిర్ణయ పట్టికయందు ఉండెను. మొన్న (17 వ తేదీ) రాత్రి విషయనిర్ణయసభవారి విషయముల నన్నిటిని ఆలోచించి స్థిర పరచిరి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వస్తుబహిష్కరణమును గూర్చి చాల చర్చ జరిగినది.

విషయ నిర్ణయసంఘము

17 వ తేదీ రాత్రి జరిగిన సమావేశము

17 వ తేదీ రాత్రి జరిగిన సభ రివ యామము వరకును ఆసా 2 గంటలు కొట్టువరకును జరిగినది. 18 వ తేదీని సమావేశములో చర్చింపబడవలసిన తీర్మానము లన్నిటినిగూర్చి చర్చించి విషయనిర్ణయ సభ నా రాత్రియే స్థిరపడిరి. అందులకునే వేరుగా నామోదింపబడిన సభ జరుపవలసినట్లు. ఈ తీర్మానము లన్నియు 18 తేదీని మహాసభవారిచే జరిష్కరింపబడినవి. 18 వ తేదీతో అసరసభాసభ ముగియగలదు. 17 వ తేదీ రాత్రి బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము బహిష్కరణము, హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి, అనునీ రెండు ముఖ్య తీర్మానములను, మరి కొన్ని తీర్మానములను గూడ విషయ నిర్ణయ సభ వారు చర్చించి స్థిరపరచిరి. రాత్రి చాల ప్రొద్దుబోవువరకును సభ జరుగుటచే భర్తలను విస్తారముగా వాదకతివాదములను చేయలేదు. వై రెండు తీర్మానమును గూర్చి చాల చర్చ జరిగి మానదని తలంచిరిగాని 8 గంటలనుండి విరామములేకుండ అవార్తకలు సభ్యులు సభలలో పాల్గొనుచుండుటచే అందఱును అలసిపోయి యుండిరి. 18 వ తేదీ సాంజంత్రమునకు ఎటులైన అవసరసభా సమావేశమును ప్రారంభించవలెనని ప్రతిపక్ష్యుడను కోరుచుండెను. కాన కర్మ విస్తారముగా జరుగలేదు.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవస్తు బహిష్కరణ తీర్మానము

“భరతఖండమున అధికస్థితి బాగుపడుటకు ఒడుదలను చేయవలయునై నేయబడిన బట్టులను దేశీయులందఱును తప్పక ఉపయోగించుట ముఖ్యావసరమని జరియెను. సారి యీ సభవారు స్థిరపరచుచున్నారు. విదేశీ వస్తువులను ప్రార్థిగా బహిష్కరించుటకు యిది ముఖ్యావసరము. ప్రస్తుతము భారతీయులు స్వాతంత్ర్యము కొరకు సంరంభము గానించుచున్నారు. స్వరాజ్యము మనకు లభింపకుండ జేయుటకు ఇంగ్లాండు దేశమువారు అనేక విధములకు ప్రతిరోధములను కలిగించుచున్నారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నందలి అన్ని దేశములలోను భారతీయులను బానిసలవలె జూచి అవమానించుచున్నారు. కావున బ్రిటిషు వస్తువులను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందలి దేశములను బహిష్కరించు రియాయితీయము వస్తువుల నన్నిటిని భారతీయులందఱును ప్రార్థిగా బహిష్కరింపవలెనని యీ సభవారు నిర్ణయించుచున్నారు.”

ఈ తీర్మానమును గూర్చి, అనుకూలముగా నిర్దేశము, ప్రతికూలముగా నిర్దేశము జరిగింది. ఎ. రంగస్వామి అయ్యం గారును ఓమరు సోమనీ గారును అనుకూలముగా నుపన్యసించిరి. “స్వరాజ్యమును బడయుటకు బ్రిటిషువస్తు బహిష్కరణము గొప్ప సాధనములలో నొకటి. బ్రిటిషు సుంకల వెల చాల హెచ్చుగా నున్నది. కాన వానిని బహిష్కరించి చుట్టగా యేదేమునందు వారకునో అదేవల్ల సుంకలనే కొనవలెను. అదిగాక మన దేశమునందే శ్రేష్ఠముగా తయారయ్యేయుటకు ప్రోత్సహముల చేయవలెను.” అని వారిద్దరు నడిచిరి.

బాబు రాజేంద్రప్రసాదు గారి తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగా మాట్లాడిరి. “బ్రిటిషు వస్తు బహిష్కరణము ప్రస్తుతము మనకు సాధ్యముగాదు. మనము చాలవస్తువులను విదేశములనుండి తెప్పించుకొనుట తప్పనిసరిగా నున్నది. ఇతర దేశముల భరతతో పోల్చుచున్నచి ఇంగ్లాండు దేశపు భారత చతురగా కనబడుచున్నది” అని ప్రసాదు గారు నడిచిరి.

“గాంధీ మహాత్ముడు విజిలేంట్టు బహిష్కరణము నామోదించలేదు. ఈ తీర్మానము నామోదించిపో భారతీయులకు చాల మైత్రి కలుగును కావున నీ తీర్మానము నామోదించ నుండదని” అని యొకరు తెల్పిరి.

తీర్మానమునైన ఓట్లుపుచ్చుకొనగా 43 మంది అనుకూలమును 28 మంది ప్రతికూలముగాను ఓట్లు నిచ్చిరి. తీర్మాన నామోదించబడినది అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. ఈ తీర్మానమును అనుకూలములకు కొక ఉపసంఘము నేర్పరుపవలెను అను తీర్మానము ఎట్టివర్తనము లేకుండగనే అమోదింపబడినది.

సామ్రాజ్య సంబంధము లేని స్వరాజ్యము

“బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు ఉన్న భారతీయులకును యితర తెల్లజాతులవారికిని నివాసకలిగినపుడు ఆ తెల్లజారు బ్రిటిషు దేశములో నివసించవలయునను, లేక మరి యే అధిని దేశములలో నివసించవలయునను మాత్రం అట్టి నివాసకలిగి భారతీయులకు తెల్లజాతుల పాలు సమానము గౌరవ స్థానమును జ్యోతిషమును, నిష్పక్షికమును పరిష్కరించును, యొక్క దేవుడెన్నడును మాడ చేత తొరకని కన్యాకుమారియందు బ్రతుకు దొంతనము మాత్రం మానవ పక్షి పాతములను మనకు బాగుగ తెలిసిపోయింది. కావున అక్కగారమును నిలుపుకొనగల భారతీయులు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నందు సభ్యులుగా నుండవలెను కాన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముతో సంబంధము లేకుండ స్వరాజ్యము నేర్పరుచుటనుగూర్చి మనమిప్పుడు శ్రద్ధగా నాలోచింపవలెను. అని కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించుచున్నారు.” అను తీర్మానమును పురుషోత్తమువారు బాండును గారు సహించిరి.

కాంగ్రెసు కట్టుబాటు మారకంకికాలము యాతీర్మానమును గూర్చి మనము చర్చించుట కిది కారణము. ఈ తీర్మానము నామోదింపబడినట్టి ప్రజాభిప్రాయము నామోదింపబడును, అని ప్రతికూల గాంధీయర్థి వారినక్కోర్తరువు గారు నడిచిరి.

“ఆఫ్రికాలో నున్న తెల్లజాతివల్ల బ్రిటిషు జాతివారిపట్ల మన వారు చేసిన అవకారమునకు ప్రతికారముచేయు నుద్దేశముతో కాంగ్రెసు మహాసభవారులకు తిగియే గొప్పలను చేయవలెను. ఆ ఉద్దేశముతో భారతీయులు సాధ్యమైంకవలె బ్రిటిషు సామ్రాజ్య దేశములలో అధిక వాణిజ్య సంబంధములను మానివేయవలెను. కన్యా గాంధీ భారతీయులు అచటి ప్రభుత్వముతో అసహన పద్ధతిని అవలంబించుటకు గాని తమ హక్కులను నిలుపుకొనుటకు మరయే సాధనములైన అవలంబించుటకు గాని నిష్కర్మమున వారికి సర్వవిధముల సహాయము చేయవలె అఖిల భారత కాంగ్రెసు కార్య

కంఠమువారు యేర్పాటుచేయవలెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు (వర్తమానము అందులకు సాధనముగా మునుపటి మహాసభ నజరుగించు ప్రారంభకర్తలనుగలను గూడ భారతీయులందఱునుగూడ బహిష్కరింపవలెను.” అను వాక్యము వెల్లటాము (బాంబాయి) గారు ఉపసాదించిరి.

“ప్రతికారము అసమర్థమును దుర్మార్గులను చేయవలెనని. మనము గాంధీ మహాత్ముని విధానముననే అనుసరింపవలెను. కావున యీ సభన నామోదింపగూడదు” అని ఎన్. ఎస్. బి. దావారిగారు నడిచిరి.

బాండునుగారి తీర్మానము నామోదించి వోడెస్లియలు మరొక సాధనము. కావున, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముతో సంబంధము లేకుండ మనము స్వరాజ్యము నేర్పరుచుటకు నీ యే నేను కోరుచున్నది యాతీర్మానము నేను ఆంగ్లీకరింపజాలను. కన్యా భారతీయుల యిట్లుంటే తొలగించుటకు మనము స్వరాజ్యమును బడయుటయే ముఖ్యసాధనము” అని పండిత జగదీశులు నేరూపాగారు నడిచిరి.

మరికొందరుగూడ నా తీర్మానమును గూర్చి ముచ్చటించి పిమ్మట వోట్లు పుచ్చుకొనగా వెల్లటాముగారి సభ్యులు వీరిపోయిరి. బాండునుగారి తీర్మాన నామోదించబడినది. తీర్మానము కనుకూలము 23 మంది. ప్రతికూలము 9 మంది.

హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి

ఈ విషయమునుగూర్చి ఆలోచించుటకు నియమింపబడిన ఉపసంఘమువారు బాగుగాచర్చించి నామోదింపబడిన తీర్మానమును చేసి యున్నారు.

(1) ఇటీవల జరిగిన అల్లరులకు యీ సంఘమువారు చాల చింతిల్లుచు యేయే ప్రదేశములందు దల్లలులు జరిగినో ఆయా ప్రదేశములకు వెళ్లి బాగుగా విచారణచేసి ఆయా ప్రదేశములందు దల్లలకు ఎవరు బాధ్యులలో నిర్ధారణ చేసి నిష్పక్షముగా స్పష్టముగా బహిష్కరణముగా నట్టి దౌర్జన్యములను నిరధియించుటకు, యికముందు మరల నిట్టి యల్లరులు జరుగకుండ జేయుటకు తగిన సాధనములను నూచించుటకు ఒక ఉపసంఘమును ఏర్పరుపవలెను. ఆ ఉపసంఘమున ఆఫ్రికా తెల్లజాతి. కే. పేర్వారీ, బాబు భగవానుబాబు, పురుషోత్తమువారు బాండును, మాధవు నుండరెడ్డి, జార్జి బోస్పు గార్లు ముగి కొందరును సభ్యులుగా నుండవలెను. ఈ విచారణసంఘము వారు నొటనే పచారాన్నగను బోయి ఆచట విచారణచేసి అటునుండి తక్కినవోట్లకు బోయి, నవంబరు నెలముఖ్యంగా రిపోర్టు పంపవలెను. (2) భరతఖండమునందలి వివిధమతములవాసములకు నేర్పరుచుటకు లాల లబధిగాయి, సర్దుకు కొడు దాక్షుల ఆస్పాదిగార్లు ఉపసంఘముగా నేర్పరి; తీర్మానమున దాను నిర్ణయించేసి యాదేశమునందలి వివిధమతముల ప్రముఖులకును, యితర నామోదించుటకు చార్మిత్తులను పంపవలెను. వాని నియమి వారు తెల్పిన అభిప్రాయములను గూర్చి మరల నాలోచించి అభిలభాదకంఠమునకు రిపోర్టు పంపవలెను. ఆ రిపోర్టు కాకినాడ కాంగ్రెసుసభలో జరిష్కరింపవలెను. (3) మత సంబంధములకు వివాదలనుగూర్చి ప్రత్యేక ప్రతిపక్షముగా ప్రతికాధిపతులు చాలవారు మాలోచింపవలెనని వారి కోరుచు ఆ భా.కాం కార్యసంఘము వారికి ప్రకటనము చేయవలెను. రాష్ట్రములలో వివిధమతముల వారికి విరోధములను కలిగించునట్టి వ్యాపకములను క్రైస్తవ ప్రకటించుటకు ప్రతికాధిపతులను కోరగిడినను, అట్లు కోరగిడు అగ్రతీకాధిపతులు అంత్యము చేసి. చో. అర్జివల్లికము కాంగ్రెసువారు బహిష్కరింపవలెనని హెచ్చరించుటకు చార్మిత్తులందు ప్రత్యేక సభ్యులును నేర్పరుపవలెను. (4) ప్రతిపక్షములలోను కా తి నిలుపుటకు, ప్రజల కర్మ ప్రావణ్యము నామోదింపబడుటకు తగిన శ్రద్ధ బూనుటకు మండలోపసంఘముల నేర్పరుపవలెను. అను నామోది భాగములకు తీర్మానమును ఉపసంఘము వారు ముగింపిరి మాత్రా నామోదింపబడిన తెల్లజాతి విషయనిర్ణయసభలో వానిని చదివిరి. వానిని గూర్చి చర్చయేమియు జరుగకుండగనే వానిని విషయనిర్ణయసభ వారి నామోదించిరి.

అవసర మహాసభ

18 వ తేదీ సమావేశము

అవసర సభాభ్యుత్థానము మూలాన బ్రిటిషు వస్తుబహిష్కరణము గూర్చి అసభ్యులుగా నుండుటచే వారు నిన్న 18 తేదీ సభను రాజ్యం పోయిరి. దేశీయంధు చిత్రరంజనాదులుగా రభ్యుత్థుల కహించిరి. మొట్టమొదట అధ్యక్షుడు కొన్ని తీర్మానములను సహించిరిగా యెట్టివర్తనము లేకుండగనే సభవారువారి నామోదించిరి.

1. "ధరతఖండమునందు ప్రబలరాకెద్రము తోలగటవ, బడుకునూతతో చేతిగర్జనలపై శేనుబడిన ఖడ్గర బట్టలను విస్త్రా ముగా తయారుచేయించుట ఆత్యవసరమని యీశభవాద మతియొక సాక్షి: ఈటిరిమమహాద: రాటనాతి నూజునమునుట

అభ్యుత్థత వహించిన లూబో గారు దేశభక్తు గారే కృతజ్ఞతను దెలుపుచు, వరుదలవలన సంభవించిన కష్టములను నివార్చుటకు ఈజిప్టును కేంద్రచాలనము అందుచే సీరియస్మయమున దేశమున దిత్తప్రాంతములవారు గొడ్డుడవలెనయు విజృంభింపగలిగెను. (అ|| ప||)

అంధ్ర ప్రదేశ్

1922 సంవత్సరము మార్చి 19 - వ తేది

బుధవారము

ముందున్న యిబ్బందులు

శాసనసభల గూర్చిన తీర్మానము సర్వత్రా హాకిరముగ నున్నను, కాంగ్రెసునకు భాగస్వామ్యము గూర్చియు, బ్రిటీషువస్తుబహిష్కారము గూర్చియు ముందుకుబోయేది తీర్మానముగా విచరించి, కాని చేరువ నున్న యవకాశమును దేశము కోల్పోయిన పిమ్మట, శాసనోల్లంఘనాది కార్యములను నిర్వహించుటకు ముందుకు దుముకునా యని ప్రతిపక్షము 7 లగుచున్నది. శాసనసభల ఎన్నికలను బహిష్కరించు విధి దొలగుటచే, దేశము తన స్వతంత్ర్యమును వ్యక్తపరుచుటకును, సహాయనిరాకరణకార్యముపై తీవ్రముగ విశ్వాసమును జూపుటకును, ఎక్కుడు దీక్షతో సహాయోద్యమమును కొనసాగించుటకును గల యమూల్యమవకాశము జూరేపుటచే, ప్రజల దృష్టి నిరాకరణమునుండి సహకారము వంకకు మదిలుటకు వీలుగలదు. అటుల జరుగుటకు, శాసనోల్లంఘనకార్యమును జూపుచున్నారు. ఇది కొనసాగుటకు కఠినతను తెలియజేయుచు, సమష్టి శాసనోల్లంఘనమునకు తగిన సహాయము చేకూరునా యని యోచింపవలయును. దేశము ఏకదృష్టితో బని చేయుచున్నప్పుడు, ఎట్టి ఘనకార్యముల సయినను సాధించ వీలగును. కాని హిందూమహమ్మదీయవిభేదములనుగతియిటుండ, స్వరాజ్యపక్షమింకను ప్రత్యేకముగ నిలిచియుండును. ప్రత్యేకముగ కృషి సలుపుచుండును. కొంతకాలమువరకు, ఈపక్షమువారు శాసనసభల వ్యవహారములలో మునిగి తేలుచుండును. కాంగ్రెసు సంఘములకును స్వరాజ్యసంఘములకును ఎట్టి సంబంధ ముండదు. స్వరాజ్యసంఘ సంఘసభలను నడిపించుట, కాంగ్రెసుసంఘముల పని గాదు. స్వరాజ్యసంఘములు కాంగ్రెసునకు వెలువల స్వేచ్ఛగ బనిచేయుచుండును. శాసనసభలకు అభ్యర్థనలను నియమించుటకేమి, ఎన్నికదారులను ప్రేరేపించుటకేమి, వీరు పాటుపడుచుండును. శాసనసభలలో బ్రవేశించిన పిమ్మట, వీరు తమ యిబ్బందులనుచేరి చరించెదరు. కాంగ్రెసు వీరికి సహా నియమ. శాసనసభలలో నేమి చేయవలయునో నిర్ణయించుట కాంగ్రెసుపని గాదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు తమకర్తవ్యమును తామే నిర్ణయించుకొందురు.

దేశమునందందుచే ద్వివిధముగు ఆందోళనలు జరుగుచుండును. స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభల విషయముపై ఆందోళనపూర్వకముండును. శాసనసభ ప్రవేశముకూడదనువారు, శాసనసభల గూర్చి ఎట్టి ఆందోళన పలుకగూడదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు తేలుల మెలగినను, వీరు శాశ్వతము కలుగజేసికొనగూడదు. ఇతరవిషయముల గూర్చి మాత్రము వీరు శ్రద్ధ వహించవలసియుండును. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసు నిర్ణయముల నెంతవరకు ప్రయోగముగ భావించెదరో, దాని సమయలోనికి దెచ్చుట కెంతవరకు తోడ్పడెదరో తెలియదు. ఇదివరకు వీరు చూపుచున్న వైఖరి బట్టి,

కాంగ్రెసు నిర్ణయములపై వీరి కక్కుడుకారవమున్నటుల దోచుదు. కారవమున్నను తేకున్నను, స్వరాజ్యపక్షమువారికి చేరినంద ఇతరపక్షముగలవు. ఎన్నికలకు బూర్వము, ఎన్నికలలో నెటుల జయమొందగల మని యోచింపవలసియుండును. ఎన్నికలకు బిమ్మట తాము అల్పసంఖ్యాకులుగ నున్న నేమి చేయవలయునో, అధికసంఖ్యాకులుగ నున్న నేమి చేయవలయునో వీరు విచారించవలయును. అందుకు తగిన ఏర్పాటుల గావించవలయును. ఇట్టి కార్యభారముతో గూడుకొనిన స్వరాజ్యపక్షమువారికి శాసనోల్లంఘనాది కార్యములలో బ్రవేశించుటకు తీరిక ఎటులుండును? ఎన్నికలు ముగియువరకు తమకు తీరిక యుండదని దానుగారే చెప్పియుండిరి. ఇతరులకు మాత్రము తీరిక యుండునా? అందుచే స్వరాజ్యపక్షమువారితోడ్పడును శాసనోల్లంఘనమునకు గాని మరెంతర వ్యవహారములకు గాని త్వరలో నాశింపవలసిందదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారికి రోక్కరే, కార్యభారమునంతను వహించవలసివచ్చును. స్వరాజ్యపక్షమువారు దేశదృష్టిని వేరొకవంకకు మరల్చుచుండగ, కాంగ్రెసు కక్షవలంబులు సలిపెడికృషి యంతరగ రాజీంపదు. దేశదృష్టిని నిర్మాణకార్యక్రమమునందును, శాసనోల్లంఘనమునందును నిలిపియుంచుటకు, వీరు అసాధారణ క్రయత్నముల గావించవలయును. లేనియెడల, వీరి కార్యములు గట్టెక్కవు. కాంగ్రెసు సంయోగముకొరకు, గాంధీ మార్గానుచరులు రాజీకంగీకరించినపుడు, అందువలన గలిగెడి ఇబ్బందుల నన్నిటిని సంతోషముతో భరింక తీరదు.

ఈ యిబ్బందు లన్నిటిమధ్య, మహమ్మదాలీ బోలు నాయకులు దేశమును నడిపించుటమాత్రము, నూతనాశకు కారణ మగుచున్నది. వీరి నాయకత్వముక్రింద, అసహాయోద్యమము ఉపద్రవముల నెవ రొప్పి, వానిని జయించుగాక యని కోరెదము. సామాన్యజాతికులలో అశేయములుగ గనపించెడి నాటంకములను గొప్ప నాయకులు పూనుకొనునపుడు అవలీలగ దాట వీలగును. దీర్ఘ కాంగ్రెసు నిర్ణయమువలన గలిగెడి యిబ్బందులు, మహమ్మదాలీ మొదలగు నాయకుల ప్రోత్సాహమువలన దొలగిపోయి, కాంగ్రెసులో నుభయపక్షములకును గలిగిన సంయోగము బలపడు గాక యని వాంఛించెదము. కాంగ్రెసు తీర్మానములు కొన్ని మహత్తుని కద్దతులను బూర్తిగ ననుసరించుట లేదు. శాసనోల్లంఘనమునకు మహత్తును గోరిన నియమములు కాంగ్రెసు తీర్మానమునందు గనపించవు. బ్రిటీషు వస్తు బహిష్కారము మితవాద దృక్పథమున కనుకూలముగ నున్నను, కార్యాచరణమునే క్రధానముగ భావించెడి అసహాయోద్యమదృక్పథమున కనుకూలముగ కనపించదు. మితవాదులు బ్రిటీషువారిపై పగసాధించుటకు బూనుచు, బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కారమును ముందుకు తెట్టుచున్నారు. కాని ఈ విషయమును సఫలపరుచుటకు వారేమి చేయదలచిరో ఇంతవరకు వెల్లడి గాలేదు. కాశిపు తీర్మానముల నంగీకరించి క్రగల్గుచుల గొట్టిన నేమి ఫల ముండును? బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కారముమాట యిటుండ, మితవాదులు దేశీయవస్త్రములను ధరించుట కయినను ఇంకను బూనుకొనలేదు. విదేశ వస్త్రములతో బయట తిరుగుటకు, వారింకను సాహసించుచున్నారు. ఉట్టికెక్కలేనప్పు స్వర్ణమున కక్కునా యనునట్లు, బ్రిటీషువస్త్రములను బహిష్కరింప జాలనివారు బ్రిటీషు వస్తువుల నన్నిటిని బహిష్కరింప గలుగుదురా? బ్రిటీషువస్తువులను బహిష్కరింపవలయుననిన, అందలి మూలకర్తవ్యములున్నను జీవితమున నవరమగు వస్తువుల సేవకములో

తయారుజేయుటకు వీర్లను వెంటనే 7 లిగింకవలయును. రంగస్వామి అయ్యంగారు కాంగ్రెసుసభలో నుడివిన రీతిని, చౌకగ సరికు లెక్కడ దొంకునో అక్కడ కొందు మనుట, స్వదేశవస్తునిర్మాణమునకు ప్రోత్సాహ మొసగ నేరదు. అందుచే విదేశ వస్తువులను సాధ్యమగుంతవరకు బహిష్కరించుటకును, విదేశవస్త్రమును మాత్రము పూర్తిగ బహిష్కరించుటకును, తీర్మానించిన ఎక్కుడు లాభకరముగ నుండెడిది.

కేవల బ్రిటీషు వస్తు బహిష్కారమువలన, ఇతరదేశవస్తువులను విరివిగ కొనుటకు బుద్ధి పుట్టి, స్వదేశవస్తువులను విరివిగ నిర్మించుటకు ఉత్సాహము జనింపజేమోయని భయమగుచున్నది. కాంగ్రెసు తీర్మానము కద్దతునిర్మాణమును ప్రోత్సాహపరుచుచు, బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కారమును కొనసాగించవలయునని హెచ్చరించుచున్నది. బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కారము కొనసాగుటకీపుడు కొన్ని యనుకూలపరిస్థితులు గలవు. మితవాదులుగూడ తమ వాచాలతనువదిలి ఈ విషయమున కార్యరంగమున బ్రవేశించి, కాంగ్రెసునకు తోడ్పడు నెడల ఉద్దేశము కొంతవరకయినను నెరవేరవచ్చును. ఇందు కొరకు భారతీయులు తమ యక్కరలను చాలవరకు తగ్గించుకొని, స్వార్థత్యాగమును కనుబటుపవలయును. అందుకు మారుగ, నితరదేశములో వస్తువులు చౌకగ దొరకుననుభ్రాంతియందు మనిగినచో, దేశీయ వస్తునిర్మాణము సున్నజట్టును. బ్రిటీషు వస్తు బహిష్కార తీర్మానమువలన గలిగెడి యిబ్బందులనేకములు గలవు. స్వతంత్రవిజ్ఞానమునకును నిర్మాణకార్యక్రమము త్వరితముగ కొనసాగుటకును అటంకముకలుగవచ్చును. సులభప్రతికీయల నాశించి, శాశ్వతలాభము బోగొట్టుకొనవచ్చును. దేశమున కిట్టి యపాయము గలుగకుండ లెగిన జాగరూకతతో బ్రవర్తించుట కాంగ్రెసు నాయకుల ధర్మమై యున్నది. నైహూ క్రభృతులకు, గాంధీ దృక్పథమునందు సరియగు విశ్వాసము గుదుర కుండుటచే, అసహాయోద్యమమృదదుమును వీరు గ్రహింపలేకపోయి రిని తలంచుచుంటిమి. మాయనుమాన మిపుడు స్థిరపడినది. బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కార తీర్మానము గూర్చి ముచ్చటించుచు, తమకు అహింసయం దెప్పుడును విశ్వాసము గుదురలేదని, నైహూగారు బయట జెట్టిరి. ఇందుకు వారిని నిందింపబనిలేదు. దౌర్జన్య రహిత అసహాయోద్యమము నవలంబించుట ఇహ పరిసాధన మని భావించెడివారికి గాని, గాంధీమహత్తుని మార్గపు విలువ గోచరింపదు. బ్రిటీషువస్తు బహిష్కారతీర్మానము, కాంగ్రెసునందధికసంఖ్యాకులచే నామోదించబడినను, దానిని ఆచరణలోనికి దెచ్చునపుడు, ఇటు అసహాయోద్యమధర్మమునకు గాని, అటు స్వప్రయత్నసాఫల్యమునకుగాని భంగము కలుగకుండ జూచుట నాయకులధర్మమగుచున్నది. లేనియెడల గాంధీమహత్తునియెడ, కాంగ్రెసు సభ్యులు గౌరవము జూపజాలరు.

స్వరాజ్యము నేడియో యొకవిధమున సంపాదించుటయు, భారతీయనిధర్మము గాదు. భారతీయునికి గమ్యస్థాన మెంతముఖ్యమో, దానిని సంపాదించు మార్గమును అంతముఖ్యమి యని భావించవలయును. లేనియెడల, భారతవర్షపు స్వేచ్ఛ ప్రపంచాభివృద్ధి కుకరుంపక, మరయొక బరువును ప్రపంచమునకు శేర్పగలదు. గాంధీమహత్తుడు బోధించిన దౌర్జన్యరహిత సహాయనిరాకరణ సిద్ధాంతముపై కాంగ్రెసు విశ్వాసము జూపుచున్నపుడు, తాత్కాలికలాభములకొరకు ఆచరణలో

దానిని భంగపరుచుట పాడి గదు. కాంగ్రెసు నిబంధనలు మొదలగు అంగవిధానము స్థిరముగ వేకుండుటచే, ఇటీవల ఎన్నియో గందరగోళములు జరిగెను. అందుచే అంగవిధానమును ఇదమిత్త మని నిర్ణయించి ప్రజలసంతోషములను బాపుట యవసరమగుచున్నది. ఇక్కార్యమును నిర్వహించుట కొకయవసంఘ మేర్పరుచబడెను. వీరిరిపోర్టు కాకి నాడ కాంగ్రెసులో విచారింపబడును. ఇటులనే హిందువులకును మహమ్మదీయులకునగు సంబంధమును స్థిరపరుచుట కొకయవసంఘము వేర్పరుచుటకై, ఉపసంఘ మేర్పరుచబడెను. వీరిరిపోర్టుగూడ కాకినాడ కాంగ్రెసులో విచారింపబడును. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మధ్య పోరాటములు జరిగినచోటులలో నెల్ల, అల్లరులకు కారణముల గనగొని ఉభయసంఘములకు సఖ్యత సూర్యులకొక సంఘము నేర్పరుచ నిశ్చయింపబడెను. ఎన్నికమిటీల నేర్పరిచినను, ఎన్నిరిపోర్టుల దయారు చేసినను, ఉభయసంఘముల హృదయములందను మార్పుగలిగెగాని లాభముండదు. చిత్తుకొండ గుగ వలెను. హిందువులను, మహమ్మదీయులను, దేశ నూతనతనయుల మధ్య పోరాటములయందు మనఃస్ఫూర్తిగ్రహించునపుడుగాని ఇట్టి యొడంబడికల వలన లాభము గలుగదు. మహాత్ముడును, అలీనాదరులును ఉభయసంఘములను జరిగేర్పుల కెంత త్యాగము సలిపిరో, ఎంత కృషి చేసిరో గ్రహించి, వారి కృషియంతయు విఫలమై బోకుండ జూచుట కెల్లరును పాటుబడుట ధర్మము. హిందువులను మహమ్మదీయులను పోరాడుచున్నంతవరకు స్వరాజ్యము గగనకును మను సంగతిని గ్రహించుట ముఖ్యవసరము. కెనియో నిర్ణయము వలన, సామ్రాజ్యముపై మితవాదలకు గూడ మక్కువ దగ్గిపోయెను. అట్టిరి, కాంగ్రెసునకు సామ్రాజ్యముపై విశ్వాసము దొలగుట వింతగాదు. ఇప్పటికయినను కాంగ్రెసు తీర్మానముల గమనించి, సామ్రాజ్యమును కాపాడవలయు ననిన, భారతీయులకు వెంటనే స్వరాజ్యమును ప్రసాదించుట, ఇంగ్లండు ధర్మము. కాలము గడచుకొలదియు, కరిస్తితులొకను కడుమ మగుచుండును. కాంగ్రెసు తీర్మానములు కొన్ని మాకు రుచింపకున్నను, వాని ననుసరించుటయే ధర్మమని హెచ్చరించెదము. కాంగ్రెసున కన్న ప్రామాణికమగు సంస్థ వేరొకటిలేదు. కాంగ్రెసును విడిచిన దేశము దుర్గతి ననుభవించును. స్వరాజ్యకామమువారు చేసిన పొర బాటును కాంగ్రెసుకడుమువారు చేయజాలరు. మంచి యయినను చెడ్డ యయినను, కాంగ్రెసు తీర్మానములను ప్రమాణములుగ గైకొనిన గాని, దేశము ఏకముఖమున నడుచుటకు వీలులేదు. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను కాపాడవలెండదు. ఒక వేళ భారతజాతి తక్కువత్రోవ ద్రొక్కచున్నటుల దెలిసినపుడు, మరియొక కాంగ్రెసునిభి పరియగు మార్గమును నిరూపించ గలుగును. ఈలోపుగ తొందరగడి కాంగ్రెసు తీర్మానములను ధిక్కరింప మొదలిడుచో, భారతీయుల సంయోగము భగ్నమగును. ఏనాయకు డయినను సరియే కాంగ్రెసును వశపరుచుకొని దేశమును ముందుకు నడిపింపగలడు గాని, దానిని ధిక్కరించి గాదు. అందుచే ప్రతిభాంతియుడును కాంగ్రెసుపై నత్యంతభక్తి గౌరవముల జూపుట పరిమధిర్మము.

కాంగ్రెసు నిర్ణయములను నాచరణలోనికి దెచ్చునపుడు గలిగడి యిబ్బందులను దెలుపుటకు, జూకు కాణము గలను. ఎదుటనున్న యువద్రవములను కనగొని, ప్రజలు దానిని దాడుదరను యుద్దేశముతోనే వానిని వివరించితిమి. సుప్రసిద్ధ నాయకుల సహాయముతో ఎదుట గనపించెడి నిరు

త్సహాకరిస్థితులన్నియు దొంగి నత్వరాభివృద్ధి గలుగుగక యని కోరెదము. భారతవర్షమున స్వాతంత్ర్యబీజములు ప్రజలమనముల నాటుకొని ననుటకు సందియములేదు. అనుకూలకరిస్థితులున్న పు డవి మొలకెత్తి ఫలించుననుటకును సందియము లేదు. నేడు గాకున్న రేపయినను స్వరాజ్యము సిద్ధింపకమా నదు. స్వాతంత్ర్యప్రబోధము గతిగిన పిమ్మట, ఇది మధ్య నాగిపోజాలదు. కాంగ్రెసు నందు గలిగిన ప్రబోధము మితవాదకామమువారిని గూడ ఆపహించినది. దేశతరణోపాయము అసహాయోద్యమావలంబనము దప్ప వేరొకటి లేదని స్పష్టమయినది. మితవాదు లి కదలిని పూర్ణముగ నామోదింకక బోయినను, ఇందు కనుకూలమగు తీర్మానములనే ఆమోదించుచున్నారు. ఇట్టి శుభ సమయమునందు స్వరాజ్యసిద్ధి నాటంకపరుచుట కేక తరమగును? అట్టి నిరోధ ప్రయత్నముల గవించినను, స్వాతంత్ర్యవాంఛ వెచ్చువెరు గనేగాని, తిరిగి పోనరదు. నిర్బంధములు ప్రజల నిశ్చయమును బలపరచి, స్వరాజ్యసిద్ధిని చేకవుకు దేగలవు. అందుచే నిరాశకుగాని, నిరుత్సాహము నకుగాని తావు లేదు. భారతదేశనిశ్చయమును గ్రహించి, ఇంగ్లండు ఇకనయినను ప్రజల వాంఛలను సఫలపరుచుచో, శాంతిరక్షణకు తొడ్డుద గలదు. ఇందు కంగీకరింకకున్నను, స్వాతంత్ర్యము విజయము బడయక మానదు.

ప్రాన్య: జర్నల్

జర్నలు ఛానులరుగా డిటీవల సమాధాన సూచనల గావించుటచే, ప్రాన్యకును జర్నలికినిగల కలహము త్వరలో సంతరించు నని యూహింప బడెను. కాని, ప్రాన్యప్రధానమంత్రియగు పాం కేరుగారు మరల కారముల మిరియముల నూరు చున్నారు. వర్చలీను సంధినిబంధనల ప్రకారము, నష్టపరిహారమునంతను రాబట్టవలయు నని ఇతడు వంతము బట్టెను. సమాధానమున కొడబడుట కెంతమాత్ర మంగీకరింపమనిరి. ప్రాన్య తనవంతమును కల్పించుకొనడలచుచో, మందేమి జరుగునో లండను టైముకత్రికా విలేఖకుడు సూచించెను. ప్రాన్యకుజర్నలిదావ్యము నైనను సభ భవింపవలెను. లేదా, ప్రాన్యతో జర్నలివైరుధ్యమును ప్రకటింప వలయును. అప్పుడు జరిగడి పోరాటములో జర్నలి అణగద్రొక్కబడును. జర్నలి యొక వేళ ప్రాన్యకు లొంగిపోవుచో, ఆంతరంగికయుద్ధము జరుగును. ఒకవంక సాంఘికవాదులు చెలరేగెదరు. వేరొక వంక జర్నలుమిలిటిరీస్టులు చెలరేగెదరు. ఉభయల సంఘర్షణ మెటుల పరిణమించునో జెప్ప వీలులేదు. మొత్తమమీద జర్నలునాశనము ధృవమగును. జర్నలి నాశనముతో ప్రాన్యను తదితర యూరపి యను దేశములును తీరినివట్టము ననుభవించును. ప్రాన్య నష్టపరిహారమును సంపాదించజాలకబోవుటయగాక, పెక్కువిధముల నష్టము ననుభవించ వలసివచ్చును. ఈసంగతిని పాంకేరుగారు గ్రహించి నటుల దోచదు. నేటిదినము పాంకేరుగారితో గలిసి బ్రిటీషుప్రధానమంత్రియగు బాల్బువినుగారు విచారగింతరు. బాల్బువినుగారి హితముచు పాంకేరు గారాలకింతురని దోచదు. తమజలమును జూచుకొని, గర్వపడుటతో పాంకేరుగారికి పరిపావు చున్నది.

శ్వేతసామ్రాజ్యము

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమును శ్వేతమయము గావింపవలయు నని ప్రకృతిశాస్త్రవేత్తలు గూడ గోరుట విచిత్రము కెనియో నిర్ణయము కెల్లవా రిలో కొత్తలంపులను పుట్టించు చున్నది. అధి నివేశరాజ్యములలో కెల్లవారి సంఖ్యను వృద్ధి చేయ వలయునని, ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞు డగు డాక్టరు వాఫ్ కా కార్నిషుగారు హెచ్చరించిరి. శ్వేతేతమును రా నీయగూడ దని వీధి యుద్దేశము. ఇది యొక వేళ జరిగినను, కెల్లవారు ఆఫ్రికాభూములలో నివసించి ఎండబెట్టుకు తాళ గలరా యను ప్రశ్న యుద యించును. అందువిషయమై సందియములు ప్రబలు చున్నవి. తుదకు ఫలిత మెటు లున్నన, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు శ్వేతేతలకు స్థానములేకుండ జేయుటకు ప్రయత్నించువా రెందరును, సామ్రా జ్య క్షీణతకును విచ్చిన్నుచునకు తొడ్డుదెదరు. వీరివలన గలుగుచున్న యువద్రవమును, బ్రిటీషు ప్రముఖులు తిన్నగ గ్రహించినచుల గనుపట్టుదు.

ఇటలీ: యుగోస్లావియా

యుగోస్లావియాకు అంత్యసంక్షేపమును పంపిన మునులోనిగారు సమాధానమునకు వచ్చిరిని ఇటీ వల దలపబడెను. కాని తలవని తలంపుగ, ఇటలీ పూర్వమునాక్రమించెను. దానిపై మిలిటరీ గవర్నరును నియమించెను. బలము నాధారముగ గైకొని, మునులోనిగారు గ్రీనుపై నేమి, యుగోస్లావియాపై నేమి విజృంభింప జూచిరి. మునులో నీగారి చర్యల నితర జాతులు చూచుచు యూరుకొనినవి. నానారాష్ట్రసంఘముమాట తల పెట్టువారే గనుపింపరు. మునులోనిగారి నిరంకుశ మార్గము, నితరులును అనుసరింపకబోరు. స్వల్ప రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యము సంతోషింతుమగుటకుమారుగ, నీటగలియు చున్నది. యూరపు భావిపరిణామ వంధ కారబంధురముగ నున్నది.

బచ్చగాంధ్రు

చాకలపేట బెంచికోర్టుమేజిస్ట్రేట్టులు బిచ్చ గాండ్ర విషయమును గూర్చి ఎక్కుడు దూరదృష్టి చూపిరి. అయిదుగురుచేరి యొక రెండణు జరి మానా విధించుచు, బీదలకు నెల వాసగంటకు గృహములను గట్టించక వారిని శిక్షించుట హాస్యా వృదమని, వీరు సూచించిరి. ఇతర మేజిస్ట్రేట్టులు గూడ పుదర్భముల ననుసరించి "లా"ను నిర్వహింపవలయు నని గ్రహించుట మేలు.

సర్. పి. రాజగోపాలాచారి:— గా. నర్. పి. రాజగోపాలాచారిగారిపుడు ప్రాన్యతో, రోజులుండున్నాడు ఆరోగ్యము బహుశా 28 వ తేదీని మార్చెరినుండి ఇండియా కు బయలుదేరెదను. వారితో వారిసమాధు పి. వి. చారిగారు గూడ వచ్చెదను.

ఇంపీరియలు బాంకింగ్ సము:— ఇంపీరియలు బాంకింగ్ సముఖేను సంకల్పమున పోలినవారు నిన్నటి దినము బాంకి రెడ్డెయిట్ల పర ఆరు ఆయుగంగారిని ఆరెడ్డుచేసిరి. ఇప్పటికి ముగ్గుర రెడ్డెయిట్ల ఆరెడ్డుచేయబడిరి. ఒకడు ఆఫ్రావడగ నుండుట అంగీరించెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కిలాఫతు సంఘము

ఈసంఘ కార్యదర్శి కాకినాడనుండి యిట్లుకెనియ్యు చున్నాడు:— ఆంధ్రరాష్ట్ర కిలాఫతు సంఘమునాశేము పెట్టెటకు 28 వ తేదీని కాకినాడలో యరుకు అప్పుడు కాకినాడ కిలా ఫతు మహాసభ ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి నివేదికమునుగూర్చి చెప్పించుటయూ, కిలాఫతు మహాసభ అభ్యుత్థాని నిర్ణయించుట యూ, మరికొన్ని యితరముఖ్య విషయముల చెప్పించుటయూ జరుగును. కథ్యు లండనుకు రిప్పస్ రావచ్చుటయూ...

(మాస్కూలేటు విలేఖరి కంట్రీ క్లబ్)

కౌరవము

విశాఖ: ట్రాన్స్‌వాలండు చాలాకాము నుండి పట్టిన ప్రాసి
యర్ల నుండిన బలిశీల్లి న్యూస్ పాపాయుని కాశ్రి గారు
శ్రీ గుని న్యూస్ కాము 1 గంటలకు విశాఖ ట్రాన్స్‌వాలండు
స్వర్ణము యొని తెలుపుటకు విక్రేలి చింతిలునున్నాను
గృహనాపకుడి విశాఖకు, కయన్ గురి 18 నవంబరు
1900. ఆయనకు యెప్పుడు కయన్ గురి ను బంధించు
కారి ముఖాద్ద బంధువులను కేగా విశాఖ స్వర్ణమునకు
విచారము 1 లింగివ ముందు

బొంబయి పెన్షన్లపై 18:—పోలీసుకాపలా యందున్న
 ఒక ఖయదీ తప్పించుకొనిపోవుటకు గాను గొప్పపాహసమునకు
 మరణించెను- శివాజీనారాయణులు అనునతడు దాదాపు రు 7300
 ల వరకు ఆనేక దొంగతనముల నొనర్చినను నేరముక్తింద ప్రా!
 క్యాటు జేయబడి హైదరాబాదునుండి బొంబయికి పోలీసు కృ
 డీలో గొనిరాబడెను- పోలీసులు ఖయదీని మూడవఅంతస్తున
 దున్న ఇక పెక్కురుయొక్క బవను గొనిపోయిరి- ముద్దయి అచ్చటి
 నుండి అక సాక్ష్యుగా త్రిందికిదుమకెను- వెంటనే మరణించెను-

உள்ளேயே இருக்க வேண்டும்.

చెన్న పురి బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 19-వ తేది బుధవారము

(1) ధాన్యములు

బియ్యం బస్తా	రూ 1-కి రు 45.0-0 మొదలు 55.0-0 వరకు
బియ్యం బస్తా	మొదలు 55.0-0 వరకు
బియ్యం బస్తా	మొదలు 55.0-0 వరకు
బియ్యం బస్తా	మొదలు 55.0-0 వరకు
బియ్యం బస్తా	మొదలు 55.0-0 వరకు
బియ్యం బస్తా	మొదలు 55.0-0 వరకు
బియ్యం బస్తా	మొదలు 55.0-0 వరకు
బియ్యం బస్తా	మొదలు 55.0-0 వరకు
బియ్యం బస్తా	మొదలు 55.0-0 వరకు
బియ్యం బస్తా	మొదలు 55.0-0 వరకు

(2) వస్తు ధాన్యములు

బియ్యం బస్తా	రూ 1-కి 205 రు 12.0-0 రు 14.0-0
బియ్యం బస్తా	రూ 1-కి 11.8-0 12.0-0
బియ్యం బస్తా	రూ 1-కి 11.8-0 12.0-0
బియ్యం బస్తా	రూ 1-కి 12.8-0 15.8-0
బియ్యం బస్తా	రూ 1-కి 7.8-0 7.12-0

(3) నూనె వస్తువులు

నూనె బస్తా	రూ 1-కి 165.0-0 178.0-0
నూనె బస్తా	రూ 1-కి 14.0-0 26.0-0
నూనె బస్తా	రూ 1-కి 55.0-0 60.0-0
నూనె బస్తా	రూ 1-కి 56.0-0 58.0-0
నూనె బస్తా	రూ 1-కి 187 మి.నూ.నె. 182
నూనె బస్తా	రూ 1-కి 188.0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చిల్లర వస్తువు	రూ 1-కి 215.0-0 220.0-0
చిల్లర వస్తువు	రూ 1-కి 195.0-0 200.0-0
చిల్లర వస్తువు	రూ 1-కి 90.0-0 105.0-0
చిల్లర వస్తువు	రూ 1-కి 40, 48
చిల్లర వస్తువు	రూ 1-కి 60, 68
చిల్లర వస్తువు	రూ 1-కి 40.0-0 50.0-0
చిల్లర వస్తువు	రూ 1-కి 85.0-0 46.0-0

(5) ఇరువస్తువులు

ఇరువస్తువు	రూ 1-కి 84.0-0 85.0-0
ఇరువస్తువు	రూ 1-కి 85.0-0 88.0-0
ఇరువస్తువు	రూ 1-కి 89.0-0 50.0-0

(6) లోహములు

లోహము	రూ 1-కి 78.0-0 81.12-0
లోహము	రూ 1-కి 24.8-0 25.0-0
లోహము	రూ 1-కి 16.1-8
లోహము	రూ 1-కి 805.0-0 810.0-0
లోహము	రూ 1-కి 850.0-0 855.0-0
లోహము	రూ 1-కి 44.4-0 44.8-0

(7) రంగులు అలిజరైలు

రంగులు	20 డిగ్రీలు రు 190
రంగులు	16 డిగ్రీలు 175

రాయల్ కమిషన్

పర్యటనక్రమము

నవంబర్ 4 వ తేదీనుండి 20 వ తేదీవరకు ఢిల్లీ
నవంబర్ 22 వ తేదీనుండి 29 వ తేదీవరకు అలహాబాదు
డిసెంబరు 1 వ తేదీనుండి 31 వ తేదీవరకు జాంబయి
జనవరి 3 వ తేదీనుండి 12 వ తేదీవరకు మద్రాసు
ఫిబ్రవరి 16 తేదీనుండి ఫిబ్రవరి 26 తేదీవరకు కలకత్తా
ఫిబ్రవరి 8 వ తేదీనుండి 14 వ తేదీ వరకు పాట్నా
ఫిబ్రవరి 16 వ తేదీ వరకు ఢిల్లీ

జ పా ను వి ల య ము

బొంబాయిలో 77828 మంది చనిపోయినారు, 120070 మంది కనిపించుటలేదనియు పోలీసువారు తెలుపుచున్నారు.
యోకోహమాలో 88761 మంది చనిపోయినారు తెలుపుచున్నారు. బొంబాయిలో 10 లక్షలవరకు పాట్నాలోని జనాభా బొంబాయిలో విడిచిపోయిరి.
బొంబాయిలో 5000 మంది కనిపించుటలేదని తెలియుచున్నది.

వాతావరణస్థితి

1923-సం॥ సెప్టెంబరు నెల 19-తేది బుధవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	తేది 24 Xంబరులో అత్యధిక వర్షపాతము	తేది 21 Xంబరులో అత్యధిక వర్షపాతము	తేది 24 Xంబరులో వర్షపాతము	తేది 21 వ తేదీనుండి వర్షపాతము	తేది 21 వ తేదీనుండి వర్షపాతము
గోపాలపురం	88.5	75.8	6.60	18.82	12.24
కాకినాడ
విశాఖపట్నము	85.0	79.1	0.05	6.22	18.84
కాకినాడ	88.5	75.8	0.50	14.98	4.94
మచిలీపట్నము	88.6	78.5	0.08	16.05	5.97
గుంటూరు
కర్నూలు	88.0	72.2	...	8.65	0.68
బళ్లారి	91.7	2.7	...	4.04	5.04
అనంతపురం
కడప	91.9	78.5	...	7.99	8.69
నెల్లూరు	90.9	75.1	...	10.08	0.68
మద్రాసు	91.8	77.5	...	88.8	4.68
కడప	92.0	77.6	...	9.42	8.68
నెల్లూరు
నెల్లూరు	95.0	72.7	...	18.44	4.18
కొడంగూరు	88.1	70.9	...	6.70	1.67
తిరుచనాపల్లి	98.5	78.2	...	57.6	8.85
కాకినాడ	92.8	78.8	...	4.97	4.92
పుదుచ్చేరి
మధుర	96.2	77.8	...	2.17	8.46
పాంబూర్	91.1	79.9	...	2.86	1.09
తిరువల్లూరి	0.90	1.27
తిరువేంగుడు	80.2	72.5	0.80	56.19	24.64
కొచ్చిర్	88.0	74.8	0.22	104.90	34.83
కాకినాడ	82.4	74.6	1.55	121.58	36.51
మంగళూరు	84.4	72.7	0.98	126.56	22.77
బెంగళూరు	79.2	64.9	...	12.22	4.81
హాస్సన్
మేర్కాస	70.4	62.0	0.44	148.70	48.02
కైలాస
హైదరాబాద్
కాకినాడ
రత్నగిరి
చాంతాయి
హైదరాబాద్
కొచ్చిర్	64.6	54.5	0.05	8.79	11.97
ఉదకమండలము

సర్కారులు: అంతకును వర్షపాతము గలదు. గోపాలపురం కాకినాడలలో 0.60 0.50 అంగుళములవాన కురిసెను. కర్నూలులో చినుకులు పడినవి. మొత్తముగా ఆ రోజు ముఖ్యముగా వర్షపాతము ఉన్నది. ఆర్థిక ఎక్కువగా ఉన్నది. విశాఖ పట్నములో కనిపించినది 8.8 డిగ్రీలు తక్కువ. గోపాలపురం కాకినాడలలో రాత్రివేది 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూలు: ముఖ్యము 2.4 మై. సుదూరం అంతకును వర్షపాతము కురిసెను. కడపలో రాత్రివేది 8.8 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూలు: ముఖ్యము పలుచుగా ఉన్నది. ఆర్థిక మొత్తముగా ఉన్నది. నెల్లూరులో పలుచుగా ఉన్నది 8.6 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేది 2.4 డిగ్రీలు తక్కువ.

కడపలో తిరువూరు వర్షము కురుచునే యుండవచ్చును. కర్నూలులో పలుచుగా ఉన్నది. పడవలకు.

ఎస్. ఆర్. సామూయి,
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

కెన్యా నిర్ణయము

కల్గి కోలలో ఆక్షేపక సభ

కల్గి కోలలో వివిధ రాజకీయ పక్షాలవారు కలసి వివాదాన్ని చర్చించుకొని యున్నారని తెలుసుకున్నాం. ఇందులో కృష్ణ శాస్త్రిగారు యధ్యక్షులుగా ఉండి కథనం చేసి సామూహికంగా తేలికాంతులు సాధించి, సామ్రాజ్యవాదాన్ని తిరస్కరించుచు, బ్రిటిష్ వ్యవస్థను, బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదాన్ని తిరస్కరించుచు ఉపన్యాసించుటకు తీర్మానించిరి.

బంగారు వేండి వగైరా

ఏలం నోటీసు

తిరుమల తిరుపతివగయిరా దేవస్థానములలో 1923 వ సం॥ జూలై నెల మొదలు 1923 వ సం॥ ఆగస్టు నెల వరకు వచ్చిన బంగారు వగయిరావస్తువులు యాదిగన కనుకరచిన వాటిని 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 26 వ తేది బుధవారం పగలు 12 గంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద ఉదినమున్న తగువాటి యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం చేయబడును. యేలంలో నవాలు చేయకొరువారు దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రూ 100-0-0 యేలం ధరావత్తు కట్టి యేలంలో నవాలు చేయవలసినది.

యేలములో నవాలు ఖాసుపరచబడిన విషయమున గురించి శ్రీ విచారణకర్తలువారి మంజూరు ప్రకారం సాదరైన తేది లాగాయతు 30 దినములలో కల నవాలు మొత్తమును చెల్లించి లాట్టును పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాలోపల టీసు కొనినవాడల వాయిదా మీరిన తేది లాగాయతు 30 దినములవరకు సెల్ లాట్టును, అమానత్తులో వుంచడమగును. అట్టి రోజులకు దినం 1-కి లాట్టు 1-కి రూ 2 యేలు రెండు రూపాయలు జరిమానా చెల్లించి లాట్టు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు తప్పినవాడల సెల్ లాట్టును మరుయేలం వేయించి అందుచే దేవస్థానముకు కలిగే నష్టమును క్రమ ప్రకారం అసల్ నవాలుదారువద్దనుంచి వసూలు చేయబడును.

- (1) బంగారు ధరా 1-కి 30 కులములవరకున రు 762
 - (2) బంగారు నాణ్యములు లాట్టుగా రకములు 8 kind;
 - (3) వేండి ధరాకు 1000 కులములవరకున రు 8896
 - (4) వేండి నాణ్యములు లాట్టుగా రకములు 2 kind;
 - (5) హాస్సన్ ధరా రు 2351
 - (6) తేగడూపాయలు ధరాకు 1000 వరకున రు 1555
 - (7) తేగడూపాయలు వకలాట్టుగా రు 258
 - (8) తాంబ్రము వకలాట్టుగా శేర్లు 748 seers
 - (9) రాగివగైరా పూతలు వకలాట్టుగా శేర్లు 170 seers
 - (10) వస్త్రములు వస్త్రాలు
 - (11) కర్నూరువద్ద గైరా జినికీ చిల్లర సామానులు
- దేవస్థానం ఆఫీసు } for C. Dorasamayi,
తిరుపతి 18-9-23 } విచారణకర్తలువారు

ఒక టీటు

ప్రప్రథమమున స్వయముగా గ్రామ్య గ్రామము తిరిగి న దర్శించి కోరియున్నాను గాన వాగ్దానము చేసిన కృష్ణాజిల్లా యొక్క అన్ని తాలూకాలలోనున్న ఓటర్లకు తామందరున్నూ, వ్యవధి లేక ప్రచారము చేయబడనటువంటి గ్రామాదులవార్లున్నూ రైతులలో నొకని: గు. నాకొక టీటు నిర్మించవలెనని కోరుచున్నాను.

జమీందారు పాశా
యినగంటి వెంకటరాజగోపాలరావు,
19-9-23 నూజిడు

హిందీ - తెలుగు

చాలశిక్ష 0-6-
మొదటి వాచకం 0-6-0
హిందీ ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ 0-0-0

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన సులభ శైలిని వ్రాయబడినది.
తెనుగు ఖర్చు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము,
నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి మద్రాసు

తా.ది.తరపు ప్రేదరు, త 17.9.1923.

కడపజిల్లా పోగూడదు

సి. పి. రామచంద్రరావుగారు, బి.వి. వి.యల్.

II

క్రి. శ. 1865 సంవత్సరము కల్కిశోట యధ్యక్షవరకు, కడప హిందూరాజులపాలననుండినే యుండెడిది. ఆయంధ్రములో రాజుల రాజ్యం బంత మొదలైనది. అప్పటినుండి కడప మహమ్మదీయకలిపాలనను క్రిందికి వచ్చెను. హిందూరాజ్యం బులకాలంబున కడపపురము ప్రస్తుత జేవునికడప. పాతకడప-జును కల్లెలు నిలిచియుండు స్థలంబున కల్లెలునుండెడిది. క్రీ. శ. 2 వ శతాబ్దములో బ్రహ్మిని గాను తన ప్రభుత్వంబున కడపపురంబు గురించి యుచ్చరించి యున్నాడు. జేవునికడప అగ్రహారము గా యున్నట్లు కల్లెలపట్టి కృత్తికి లేబడినది. రాయలవంశం బంత మొదలైన పితవ గోలకొండనుండి నీక్ నామాబాద్ అను నొక మహమ్మదీయ నామాబాదు కడపపురముకడ విడిసి ఆచ్చట తన పేరుతో 'నీక్ నామాబాద్' అనునొక పురంబును కట్టుటకు వారంభించెను. దీనికి గోలకొండ నవాబుకూడ సమ్మతించెను 'నీక్ నామాబాద్' ప్రస్తుతపు కడపపురం బున్నచోట కట్టుబడినది. మొట్టమొదట ఆపురం బంతయు, మహమ్మదీయులలోనే నిండియుండెను. కలికత్తాకు గూడ, నొక్క హిందువా పురియుండు గాన రాకుండెను. నీకు నామాబాదుయొక్క నుండరభాగంబు లన్నియు 'బుక్క' వంశ కిరు క్షుం బుల యందు కట్టుబడినది. బుక్కవంశంలోను బుక్క వంశ కిరు క్షుం బుల లోన, ఇప్పటికిని, శ్రీహరివల్లభుడందు భగవంతులు బురుజులు కాన్పించును కడప నవాబు - తన శ్రీలక్ష్మి - విలాసవైభవమున జలక్రీడ లాడుటగాను ఏనుటకుకొన్ని నీటితోట్లు యిప్పటికిని కాన్పించుచున్నవి. రాజవంశంబునకు సంబంధించిన మహమ్మదీయులను భగవంతులకు మహమ్మదీయులను, ప్రసిద్ధవజ్రీలులకు మహమ్మదీయులను ఈ కిక్కిరింపునకు బుల కానుకొనియుండు 'నీక్నోట్' అను పురభాగంబున కనించుచుండెడివారు. మహమ్మదీయరాజ్యం బంత మొదలైన తరువాత 'నీక్నోట్' పేరులేని కల్లెయై, బీద్రజలకు నివాసస్థానమై యున్నది. కడపయొక్క మహమ్మదీయనామాబాద్, రైలుమార్గము పడకయుండు, చుట్టుప్రక్కల వాణిజ్యమెల్ల, కల్లెపురమిటా నీకు ప్రవేశించునట్లు, కడప లో నవాబులకు ప్రవేశించుచుండెను బుక్కకల్లె-కల్లె-పురభాగము ప్రసిద్ధిగాంచియుండెడిది. ఆయావస్తువుల వాణిజ్య మిప్పు డాయాపురభాగముల యందు లేనప్పటికిని పాతపేర్లుమాత్రము పోలేదు. ఒక పురభాగమున కాగియును చేయబడుచుండెడిది. దానికి కాగితాలపేట అని పేరువచ్చినది. ఒక భాగములో బెల్లము విశేషము గాతయారు చేయబడి అమ్మబడుచుండెడిది. ఆభాగమునకు బెల్లంబండి యని పేరువచ్చినది. ఇంకొక భాగములో సిరా చేయబడుచుండెడిది. సిరాను హిందూస్థానులో 'పాయి' అయిదు. కాబట్టి ఆ భాగమునకు పాయిపేట అని పేరువచ్చినది రైలు పడుటవల్ల, పూర్వవాణిజ్యప్రవాహభము మరిచి. దీనివల్ల రైపేట అన్నియు శేక్ అఫ్ గుడవహావ్ కనిన తరువాత వెన్నెను మొదలైన పురములకలె, శ్రీజనకవచ్చి, పేరుమాత్రము గల్గి బీద్రవారికి నివాసస్థానమై యున్నది. ఇప్పుడు కల్లెనెత్తివేయటవల్ల యిప్పుడుండు వర్తమానహితము పాడై అనేకకుటుంబములవాడ హీన స్థితికి రాక కల్పిండు. కడపలోనుండు మహమ్మదీయులలో నగపు భాగమువారు వర్తమానవల్ల జీవించుచున్నారు.

మహమ్మదీయకలిపాలనా కడపయందు స్థాపించుట, మహమ్మదీయకలిపాలనాస్థాన మొకటి కడపయందు ప్రతిష్ఠింపబడినది మొదలు అనేక మహమ్మదీయకుటుంబములు కడప యందు తమ నివాసస్థానము గావించుకొనినవి. కాని, హిందూ ప్రజలందరూ, నీక్ నామాబాదుకు దూరముగ పాతకడప యందు జేవుని కడపయందు, ఎక్కటియట్లు నివసించుచుండిరి. నీకునామాబాదు మహమ్మదీయులకును, పాతకడప, జేవునికడప హిందువులకును ఏలాటి లావాదేవీలు లేకుండెను. ఈ హిందూ మహమ్మదీయప్రజల కిరువురూను వరసరసంబంధము లేమియు లేక కలిమిజులునుండెను కల్లెకొనియుండెడివారు. నీకు నామాబాదులో చేరిన మహమ్మదీయకుటుంబములు, పాతకడప రాజాదుకుండియు, గోలకొండనుండియు, వచ్చియుండుట వల్ల కొన్ని సంవత్సరములు గడచిన పిమ్మట స్వజాతియై వెళ్లగాని, ఏకాభిధానముగ భావితైగా వర్తమాన్యమొకటిని యిప్పుటి వి.సి. యెస్. ఉద్యోగస్థులకలె, వారివారి స్వజాతిబలకుతోన వారంభించె. ఇందువల్ల నీకునామాబాదు కృత్తిగాంచలేదు. ఈ సంవత్సరము కడప నవాబుగారు కాచి, కుటుంబములవారు నీకునామాబాదు

లో భావముగా నివాసస్థాన మొకటియొకటిగాని తనపురంబు కృత్తికరాదని తలచియు, మఱియు, హిందూమహమ్మదీయ విక మత్యంబులో తనరాజ్యంబుయొక్క బలస్థాత కల్లెజుంబు లిండియున్నవని తలచి, పాతకడప జేవునికడపలోనుండు హిందూప్రజలతో సమయముగదాని శిష్టతయొకటి ఆసమయ మయొక్క మరతులప్రకారము, హిందూప్రజలకు హిందూప్రజ యనుటకును మరలమయములందును కొరక స్వేచ్ఛ నొసంగి, అనేక హిందూకుటుంబములను నీకునామాబాదులో నివాస స్థాన మొకటియొకటిగాను చేసెను. సాంఘిక మతవిషయము లలో తన హిందూప్రజలయొక్క స్వేచ్ఛను, తానే గావించి న దానికి నూచకంబు, తన నగనవద్దనే, తన మనీసుద్దనే, ప్రతి అంజనేయస్వామి జేవాలను మొకటి నిర్మించి, దానికి నవాబు జుగా తగుమైన ఇవాసుల శిష్టతలు చేసెను. హిందూ మహమ్మదీయ వికమత్య కుధునాచకం బగు నీ అంజనేయజేవాలను మిప్పటికిని, పూర్వపురవాసులుకాదులతోడి, వర్ణింపబడు యది. ఈ జేవాలను నిర్మాణ దినము మొదలు అనేకహిందూ కుటుంబములవారు పాతకడపనుండియు, జేవుని కడపనుండియు నీకునామాబాదులో తమ నివాసస్థానమొకటియొకటిగాని, ఈ జేవాలనుకుట్టు అనేకబ్రాహ్మణవీధు లెర్పడినవి. హిందూ కుటుంబములు ప్రభులుకొని 'నీకునామాబాదు' కడప యని పేరు వచ్చెను. 'నీక్ నామాబాద్' అను పేరే ప్రజలు మనన సాగిరి. పూర్వముండియుండెడి కడపకు పాతకడప అని పేరు వచ్చెను. పాతకడపనుండి వచ్చి నీకునామాబాదులో నివాసస్థాన

మొకటియొకటిగాని కొన్ని బ్రాహ్మణ కుటుంబములకు పాతకడప వారని యిప్పటికిని కుటుంబములు మున్నవి.

రై జేవుని కడపనవాబువంటి వికాసక శక్తివము లైన వారెవ్వరును యచట యిప్పుడు లేరు. హిందూమహమ్మదీయ వికమత్యంబున జేవాభివృద్ధియు, ప్రజాజేవును, జేక కాంతియు నీర్పించునని నమ్ముచున్నట్లు లెవ్వరును యిప్పుడు లేరు. సాతాత్మక సంభవించు హిందూమహమ్మదీయ సత్త్వికములను తీర్చుకొను, యురైలు గొరవించి వారిమాట అడ్డులేక విక గల్లుపెద్దకునున్ను లెక్కను యిప్పుడు లేరు. ఇరులెక్కల జేకము జేసిన పూర్వమయమును, తనసమయము, ప్రజలకు జానక పలది. తటస్థ విక సంజ్ఞాభమును దౌర్జన్యరహితంబు, నీక యురైలు, తీర్చి ప్రజాగతు లెక్కను యిప్పుడు లేరు. సుజ్ఞాభంబు లేవైన గల్గియువల భటుని కుపాకీయు, పోలీసు వాడు ను తప్ప వేరు లేరెవ్వరును గానరా కున్నది. వర్ణాధిపాత జిల్లానెత్తివేడు నిశ్చయించుకొన్నయెడల మాకు గాఢి కంటి మహమ్మదీయగాని, అతనికి బ్రాహ్మణులయొక్క అర్హి సోక గలరంటి ఉపాధిబుద్ధిగల్గు మహమ్మదీయ వాయువులను గాని జూచి తమ నిశ్చయము నెరవేర్చుకొనకయ్యునగాని ఉద్యోగ జిల్లాకు గూపుమసి ప్రజల సంజ్ఞాభంబులపాల గావించుట పాడిగాను. కడప నవాబుగా రెప్పటి పోయిన నుచుమును బ్రతిభు వొక తనమువారు నెరవేర్చి బాధ్యులై యున్నారు. వ్యయసంజ్ఞక మున కన్న ప్రజాజేవుము ఏకలకు ముప్పుమై యున్నది. ఎన్నికయెటులు సుజ్ఞాభించిన ప్రజాజేవుమునకే వా!

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది! ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది!
నేరుగా తయారుచేయునట్టి వారివద్దనుండియే మీకు అవసరమైన ఔషధములను తెప్పించుకొనుడు

Dacca Ayurvedia Pharmacy Ltd.,
The Place For Economy Genuineness & Reliability
ది డక్క ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)
మితవ్యయుమునకు, శ్రేష్ఠత్యమునకు, నమ్మకమునకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల
హిందూజాతమందు అంతటను, బర్మా, సిలీను మొదలగు జాగాలన్నిటిలోను బ్రాంచీలుగలవు.
వ్యాధివివరములు తెలిపిన ఔషధయోగము ఉచితముగా తెలుకబడును. దరఖాస్తు పంపినచే క్యాట
లాగు, క్యాటండరు యినాముగా పంపబడును.
Head Office :—Dacca 8, 8-1 Armenian Street Decca
Calcutta Branches :—Stand Road. Bhawanipur. Sovabazar. Bow Bazar.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వాంఛలన్నిటికిని వాడతగినది.
250-3000 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4 0
(505) మీ కస్తూరిమాత్రలను మలబద్ధము, జ్వరము, జలుబు మొదలగు వ్యాధులకు వాడితిని అమోఘమైన
గుణము కలిగినది. ఈ వ్యాధులకు కస్తూరి మాత్రలకంటె మించినదెదియు లేదు. ఎమ్. వి. అప్పారావు, అసి
స్టెంటు సూపర్ వైజ్ డెంటు వాయల్ పాడు, చితూరుజిల్లా
(506) నీను మిశ్రమండి తెప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేసిరి. జ్వరము, దగ్గు
పడినను పీటిని కప్పుక వదుర్చును. దయచేసి మరల 12 బుడ్లను పంపకొరదము. ఎమ్. రామరావువాయల్
పాడుపూర్వ నగర ఎలిమెంటరీస్కూలు, కారీకాల్.
వృష్యరాజరసాయనము:—అన్ని విధవ్యాధులకు లిగినబలహీనముర క్షీణత, అరుచి, కడుపులోమంట, మూత్రశాల
లందు మంట, మూత్రము సరిగా పోకుండుట, అత్యుష్ణము మొదలగు వాటిని తప్పక వదిల్చి, పంచితక్రమును, కాంతి, బలము
నిచ్చును. రు. 2 లు ఔషధములు కొనువారికి మా శ్రీ రాములవారి వట్టాభిషేక క్యాటండరు ఇనా
బ్రాంచి, నెం 331, తంబుకెట్టిపిడి, మద్రాసు. బ్రాంచీనుండి, వి. పీలు పంపబడువు. 594
(3) శాశ్వపు వెంకటాచల కండితులు, శ్రీ శీతారావువైద్యశాల, మైసూరు.

నవ్వుకము, న్యాయము, యధార్థముగల దుకొణమునందే

మీరు లావాదేవి చేయుటకు ఎప్పుడును ప్రయత్నింపుడు.
చిన్న బిడ్డలు, బాలికలు, స్త్రీలు, మున్నగువారికి కావలసిన
ఉచ్చిచిక్కలు, జడబిళ్ళలు, నాగరములు మొదలగునవి అమ్మ
కమున నిధముగా నున్నవి. సవరము బుగారు, సీమ వెండికి
పూచీ నిచ్చెదము.
ఒక సవరము ఎత్తుది వెండిరేకు, లక్క, మజారి చేరి ధర. రు 26
1 1/2 సవరము " " 36
2 సవరము " " 44

(1) ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, 26 వై నాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

Robinson's
"PATENT" **BARLEY**

No 4 J. & J. Colman Ltd., Norwich & London.

పన్నీరువుత్పాదనము

629

(4)

అన్ని అంగశ్ఠయందు దొరకును.

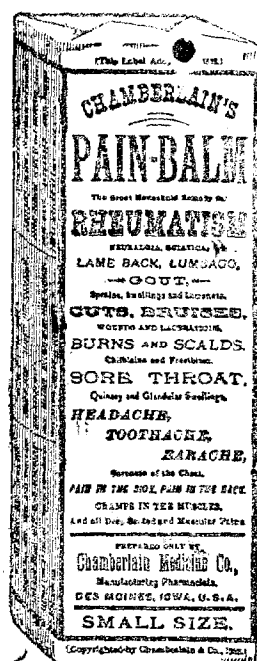
“၁၂” ၁၂ ၀၃ ၁၂ (၁၃)

గుండ్రమైన నిట్టింగుమెషిను

522

A detailed black and white illustration of a mechanical device, likely a pump or engine component. The device features a large flywheel on the right side, connected to a central shaft. Above the flywheel, there is a complex arrangement of gears and levers, including a prominent crank mechanism. The entire assembly is mounted on a sturdy wooden frame. The illustration is highly detailed, showing various mechanical parts and their interconnections.

Telegram 3: "BRAD."

చేంబరేస్సుగారి
పెయిన్ బామ్

వాత సైప్పులు, నడుము
నొప్పి, కాల్చినగాయములు
తలనొప్పి, పండ్లనొప్పి,
నరుకులు, దెబ్బలు
మున్నగునవి దీనివలన
తప్పక గుణ మగును.

ಅವ್ವಿ ಜಾಗಲಾಲ್

విక్రయమునకు
33 దొరకును. (1)

బహుమనానము

వైద్య విద్య

అయ్యారోగ్యశ్రవ్యములకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో వ్రాసినది.

రాజ్యపై వ్యూహాత్మకంగా నాటకం ఆడాలని కోరవలసి,

(3198) జి, చీకానబారుకోడు, మదరాసు.

పాలనుగంధలేహ్యము

ఇది రక్తశుద్ధి, శ్రేష్ఠమయినది సహా సేవా మూల, మేవా
పాదలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, క్షీణరోగములు, మెండలకు
కాటిని ఖండించును. 4 దడలై చూలును.

20 శు॥ దర్శి 1-4-0 ని పి. 0-8-0

కూష్మాండ తేహ్యము.

అత్యుష్ణము, నిక్కాశ, కాష్టితీత, మలబద్ధము, కడు
పుటా మంట, మొందలకు వాటిని హరించును.

చాలాను. 20 రు॥ దబ్బి రు 1-4-0 2 ద॥ వి పి. 0—8—0.

పి. శి. వ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,
8851-4) పెరి శేపి. — పెల్లూరుజిల్లా.

మోహిని తెలము

(స్త్రీ) పురుషులకు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మేదడునకు, కంటికి చూచిన నిచ్చి, మందరుల మోహాలావణ్యము
లకు ప్రాప్తు మరులను బెంచును.

3. తులములు గల నీసా 1-3 అణాలు 0—12—0మా. ర నీ.

అమృతాంజనము డిపా, మ, దాను.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ ఆపూర్వగ్రంథములో బర్మానీ గాంధీ, యోగదత్తజీ, నాగలక్ష్మణము, ఇంగ్లీషు ఇండ్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము. భూతత్వద్వయము, యంత్రములు, అపారితోషికాచారి చిల్పిచేత రమా మాలు, వివిధవిశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతే గాక మనుష్యుని సాయముచేయుట, మామిడిపెట్టును పుట్టించుట, బీజములో ముద్దించుట, శరీరములేని కిలకాయచేత మాటులాడించుట భూమిపైన గజయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిట్టుకొని వెంటలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన వారు దుష్టతత్తుగా మేజిక చేయుటలని గావించుచున్నవనియు, దీని కల రూపములనియు.

పి. ఆర్. జనార్దనుశాస్త్రిగారు, పరిచయము చేయుట.

చాక్రులు - తాళ్ళములు

మంగళికత్తులు.

అన్ని ధనోదయాలచే చేడకబడినది. మేలయినది

జెంటిల్ ఫర్మర్స్ లాగుట ప్రాయశః,

బి. ఎంక బిల్వయి పండ్ల కి - లిమి పండ్ల
కట్టు బిల్వ బిల్వ బిల్వ బిల్వ

8081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

అల్లసానీస్ అడ్రెసు: "ఇండస్ట్రియల్" సెక్షన్.

అష్టతాంజినము

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి (1)

భృగువతి

శుభములకు

నిజమి

బహువర్షములకు మనుషుల మార్గ మార్గమునుండి చీమవలె స్రవించుచుండెడి, తెల్లకొగ, పచ్చకొగ, రక్తకొగ, నీరు చురుకొ, శాశ్వతము, మూత్రము బొట్టు బొట్టుగా బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట, పొత్తికడుపు నరములు వికారములు, మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట, యిటువంటి లక్షణములు గల కొగకొగ పామాన్యములను మొదలంట, నివర్తిజేయును, మరియు నూతనముగ సంభవించిన కొగకొగములను! 48 గంటలలోపుగ గుణమును పొందించును. మూత్రశాశ్వతమును, తస్మితి (అనగా మూత్రపుత్తి) కుభ్రపరచి నరములకు అధిక బలమును కలుగ జేయును. క్రయము బుడ్డి 1-కి రూ. 1-12-0 ఛాక్కింగు మరియు, పోస్టేజీ వగైరా లాభముగా నివ్వవలయును. మా మందుల బాపితాను, కొరవారికి ఉచితముగా పంపబడును

ఆయుర్వేదా శ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పన్ వీధి, మద్రాసు.

తంకి విలాసము:—పండిట్ మదరాసు.

దోమలు, ఈగలు, నల్లులు వేనులు మొదలగువాటినుండి

మీరు బాధ పడుచున్నారా?

అట్లుండిన మా

చంద్రుడు &

పులి

వర్తకగుర్తుగల

పురుగులను చంపుపొడిని, మరకపుల్లలను ఉపయోగించి, దానిని నాశనము చేయుడు.

Manufactured By
NAGAI JOCHUKIKU Co., Ltd.

Osaka (Japan)

Sole Agent

Madras Presidency

H. K. Saleh Bhai & Co.

Fancy Goods

and Stationery Merchant

58 Bunder Street, Madras.

916

SOLE-AGENT

Hasanali Kamroodin,

71, Chhipi Chawl BOMBAY 2.

చైముడుకు
అమోఘమైనమందు
కుదరనిచోనినానామ్ముతిరు
గయిచ్చెదనువిష్ణులబలము
యనామాత్రానిచంపదమును
బుడ్డికి రూ. 4-0-0 నివ్వవలయును
డాక్టర్ రత్నం బ్రదయ్య
• మొదటికొనానా •
మామిడిపేరు కృష్ణాజిల్లా

తామరలైలము

తామర, తీట, మరద మొదలగువాటికి మంచిమందు
వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము వెల 0-6-0.
ఈమృతాంజనము డిపో, మదరాసు జూరూకానా

930

జ్యోతిష పరిక్ష

1924 సం॥ రం ఆన్ సెలలో జాతకమార్తాండము
యొక్క 1, 2, భాగములలో పరిక్షలు జరుగును. మొయ్యగా
మాస్కలు వచ్చినవారిలో మొదటి 4 రోజు 1 వ భాగం పరి
క్షలు 4 జనుమతులన్న 2 వ భాగం పరిక్షలు 4 జను
మతులను యిచ్చెదము. ఈ పరిక్షలకు దక్షిణాస్త్ర చేయువారం
దరును వారివారి యింటిద్వారే సదరుగంధములు చూచి పరిక్ష
చేర్చుట జవాబులు వ్రాసిపంపవచ్చును. దక్షిణాస్త్ర 1 కి రూ
1 టి మాకు టిపాలో పంపవలెను. 2 వ భాగముల పరిక్షలకు
దక్షిణాస్త్ర చేయువారు రూ 2 లు పంపవలెను. సదరు దక్షిణాస్త్ర
సామ్యము దక్షిణాస్త్రాధిపతిగాని 1924 సం॥ రం మే నెల
4 రులోగా మాకు పంపవలెను. జాతకమార్తాండము 1 వ భాగం
పురిక్ష రూ 2 లు, 2 వ భాగం పురిక్ష రూ 2 లు, 2 భాగములు
ఒకేసారి కొనుగారికి రూ 4 లు, పోస్టు బి. పి. ఖర్చులు నేరు.
సదరు దక్షిణాస్త్రాధిపతిగాని పుస్తకములుగాని కావలసిన
వారు యీ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయును.

ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి, ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయం,
గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు, గోవాజిల్లా

మీకు

219

శరీర సౌఖ్యము

ఇది బహు అనంతమును కలుగజేయును.
మా ఆరోగ్యనిగ్రహ మూత్రము లోక - ప్రసి
ద్ధము. మీరు వినియుంటున్న గాన వ్రాయడ
మొనడి. వెల 1 రూపాయి మూత్రము. ఫలము
అధికము - ఎల్ల విషములనుగూడు గ్రయచేసి
వ్రాయుండి.

వికాసము:—

ఆరోగ్యనిగ్రహ మూత్రము

28 రాజ్యే శుభరాక్ష.